BÜKKARANYOSI ÁLTALÁNOS ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

OM: 029113, KLIK: BI 3301

Ruska Attila Lajosné

igazgató

Jogszabályi háttér

A pedagógiai program elkészítésénél az alábbi jogszabályi előírások alkalmazandók: A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.)

- A nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény
- A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
- A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény
- A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nkt. Vhr.)
- A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 31.) Korm. rendelet
- A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet
- A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 171-172. § (a továbbiakban: R.)
- A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet
- A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítása a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. § (11.) bekezdése
- A 2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet
- A nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet
- A tanév rendjéről szóló mindenkori miniszteri rendelet

- Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet

Bevezetés

A közoktatási intézmény jogállása és képviselete:

Az intézmény működési területe:	Bükkaranyos község
Az intézmény jogállása:	Klebelsberg Központ által fenntartott és üzemeltetett iskola
Alapítója:	Községi Tanács Bükkaranyos, 1962.
Jogutódja:	Klebelsberg Központ
Fenntartója:	Klebelsberg Központ
	1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46.

Az iskola hosszú és körbélyegzőjének hivatalos szövege:

Bükkaranyosi Általános Iskola

3554 Bükkaranyos

Rákóczi Ferenc út 23.

Telefon: 30/463-24-09 E-mail: bukkaranyosiskola@gmail.com

OM azonosítója: 029113

Az intézmény típusa: 8 évfolyammal működő alapfokú nevelési – oktatási intézmény

Az intézmény jogosítványai: nyolc osztályos iskolai végzettséget igazoló bizonyítvány kiadása.

Az iskola küldetésnyilatkozata

" Szeretet nélkül terméketlen a tudomány! Csak a szeretet segítségével tudjuk felfedezni a megismert dolgok rejtett értékét. A tudás szeretet nélkül sohasem hatol be a lét rejtett titkaiba."

Thomas Merton

Iskolánk jövőorientált, sokoldalú embereket akar nevelni,- a gyerekekért van.

GYERMEKKÖZPONTÚ

Olyan odafigyelő, szeretetteljes légkör, barátságos környezet megteremtésére törekszik, ahol minden diák jól érzi magát, és képességei szerint a legtöbbet tudja nyújtani.

DEMOKRATIKUS

Mindenkit a képességeihez mérten fejleszt, s korszerű tudást nyújt. Környezetére nyitott, a vezetői hatalom megosztott, felelősségérzet jellemzi, s a tanulókat is erre neveli.

AUTONÓM

Szakmai önállóság jellemzi, tiszteletben tartja a gyermek személyiségét, és biztosítja az egyéni jogokat.

ESÉLYEGYENLŐSÉG- re törekszik, szociálisan érzékeny, s a hátrányok kompenzá1ásáva1 esélyt nyújt a képességek szerinti továbbtanulásra.

Az iskola jövőképe

Pedagógiai programunkban két értéknek adunk prioritást: a kreativitásnak és a humánumnak.

Az idegen nyelv oktatását előtérbe helyezzük. Ez az angol nyelv 1. osztálytól való bevezetésével valósul meg. A nyelvtanítás középpontjában a kommunikatív képességek fejlesztése áll. Fontos a beszédbátorság kialakítása, fejlesztése, megfelelő, a tanuló egyéni adottságaihoz igazodó szintre emelése.

A KIP módszer fenntartását elsődlegesnek tekintjük. A program szakmai hátterét a Hejőkeresztúri IV. Béla Általános Iskola mentorai biztosították, Kovácsné dr. Nagy Emese vezetésével, az anyagi támogatást a Vodafone nyújtotta.. Fontos feladatunknak tartjuk a diákok tanórai és egymás közötti magatartását érintő szociális és érzelmi képességének fejlesztését.

Felkészítjük tanulóinkat arra, hogy folyamatos tanulásra kész és képes emberekké váljanak.

A lexikális tudás helyett a logikus gondolkodásra épülő tanítást helyezzük előtérbe, segítve ezzel a tanulókat, hogy az általános iskola befejezésével képesek legyenek eligazodni az információk egyre növekvő rengetegében. Az információválogatás és értékelés során fejlődik lényegmegragadó és kritikai képességük, újabb és újabb összefüggések tárulnak fel előttük. Ennek érdekében a tanítási órákat úgy szervezzük, hogy tanulóink minél aktívabbak legyenek az információszerzésben, s képessé váljanak a megszerzett tudás új helyzetben való hasznosítására.

Iskolai munkánk kiemelt feladata a tanulás tanítása. Minden tantárgy tanulási technikájának megismerése, elsajátítása az adott tantárgy tanulása során valósul meg.

1-2-3. évfolyamon rugalmas csengetési rend biztosítja a családias, barátságos légkört, a nyugodt tempójú ismeretszerzést, képességfejlesztést. A személyiséggazdagító program a tartalmas szabadidő eltöltését szolgálja. Az osztályban tanító nevelők hatékony együttműködése biztosítja a csoport eredményes fejlesztését, integrálódást.

Az iskolanyitogató programunk segíti a kisgyermekeket, hogy zökkenőmentesen éljék át az iskolába lépés első hónapját. Célirányos mérésekkel, s a tanulók folyamatos, alapos megfigyelésével képet alkotunk a kisdiákok tanuláshoz szükséges fejlettségi szintjéről, ugyanakkor alkalmunk adódik az esetleges részképességi zavarok feltárására. A személyre szabott fejlesztő feladatok alkalmazásával megpróbáljuk az esélyegyenlőség lehetőségét megteremteni minden kisgyermek számára. A DIFER mérés előkészítésében a Borsod - Abaúj - Zemplén Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat és a városi iskolapszichológusi munkaközösség szakemberei végzik a bemeneti mérést. Ezen eredmények alapján az utazó gyógypedagógus végzi el a DIFER mérést.

Kiemelt szerepet szánunk az egészséges életmódra —környezetvédelemre nevelésnek. A diákok testi és lelki állapotának javítására, iskolai környezet esztétikusabb kialakítására törekszünk. Ökoiskola cím elnyerése és megtartása érdekében rendszeresen tartunk környezettel, környezetvédelemmel kapcsolatos programokat, rendezvényeket.

1. Nevelési Program

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

Alapvető oktatási, nevelési céljainkat meghatározza, hogy olyan korszerű, tudományos igényű ismereteket, erkölcsi, etikai értékeket kívánunk közvetíteni, me1yek segítségével a nemzet hagyományait is tisztelő, toleráns, modern európai szellemiséggel rendelkező fiatalokká váljanak tanulóink.

Pedagógiai alapelvek, értékek

- az iskolában a szellem és emberi érték minősít.
- a Nemzeti alaptantervben meghatározott minimumkövetelményeken túl minden tanuló adottságainak és képességeinek megfelelő fejlesztése
- a tanulók esélyeinek, lehetőségeinek növekedése az élet területein
- a természet- és környezetvédelem a tanulók belső igénye
- a közvetlenkörnyezetük értékeinek megőrzése
- nemzeti kultúránk értékeinek ismerete, hagyományaink ápolása
- a zene szeretete
- a vizuális kultúrában megjelenő minőségekre nyitott magatartás fejlettsége
- értékeket vállaló, erkölcsi tartással rendelkező kulturált magatartás alapnormái
- igény az egészséges életmódra
- reális énkép és önismeret

  Az iskola minden tanuló számára biztosítani kívánja az esélyegyenlőséget. Ennek érdekében biztosítjuk a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára a képesség-kibontakoztató foglalkozásokat, melyek lehetővé teszik számukra a sikeres integrációt, illetve azt, hogy képesek legyenek megfelelni a sikeres társadalmi beilleszkedés követelményeinek. Részt veszünk az IPR programban, melynek célja a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek esélykülönbségének kiegyenlítése.

Alapfunkciók:

- alapkészségek elsajátítása
- értékközvetítés
- ismeretközlés
- személyiségfejlesztés
- szocializáció
- hazaszeretetre nevelés
- a problémamegoldó gondolkodás kialakítása
- egészséges életmódra nevelés
- testi nevelés
- családi életre nevelés
- pályaorientáció
- esztétikai életre nevelés
- közlekedési ismeretek oktatása

Pedagógiai célok

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- rendszerszemléletre nevelés
- fenntarthatóságra nevelés
- a környezetetika hatékony fejlesztése
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése
- az állampolgári — egyéb közösségi — felelősség felébresztése
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása
- ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni az egészségügyi problémákat, illetve csökkenteni azok súlyosságát
- helyzetfelismerés, ok—okozati összefüggések
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség
- globális összefüggések megértése
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása
- a családi életre nevelés fejlesztése
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése

1.2 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, pedagógusok, osztályfőnökök feladatai

Pedagógiai feladatok, eszközök, eljárások

- a pedagógiai program alapján az ismeretek közvetítése
- a helyi tanterv alapján a tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök megválasztása;

- az iskola világnézeti és vallási semlegességének megtartásával az oktató-nevelő munka végzése
- a tanulók munkájának értékelése
- a tanulók teljesítményének minősítése
- a munkájához szükséges ismereteinek bővítése
- a nevelő és oktató tevékenység keretében az ismereteket tárgyilagos és többoldalú közvetítése
- a nevelő és oktató tevékenysége során figyelembe venni a gyermek, tanuló egyéni képességét, tehetségét, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét és fejlettségét, fogyatékosságát
- segíteni a gyermek tanuló képességének, tehetségének kibontakozását, illetve a bármilyen oknál fogva a hátrányos helyzetben levő gyermek, tanuló felzárkózását tanulótársaihoz;
- a gyermekek, tanulók részére az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismeretek átadása
- közreműködés a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek, tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények, megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében
- a szülők és a tanulók tájékoztatása az őket érintő kérdésekről
- a szülő és a tanuló javaslataira, kérdéseire érdemi válasz adása
- a KIP módszer szerinti tanítás
- szülői értekezleteken és szülői fogadóórákon tájékoztatást adni a szülőknek
- a tanulók kulturált, illemtudó viselkedésre szoktatása az alapvető, tudományos igényességű ismeretek átadása
- az erkölcsi, etikai értékek közvetítése
- a magatartási-, viselkedési normák, modellek közvetítése

A pedagógusok, osztályfőnökök feladatai

Olyan állampolgári eszménykép körvonalainak megrajzolása, amelynek alapelemei:

- az önállóság, öntevékenység, motiváció, alkotó részvétel a tanulásban
- a műveltség megszerzésének igénye, továbbtanulási aspirációk
- folyamatos önművelésre nevelés
- nyitottság az újra, rugalmasság, kreativitás, leleményesség

- fegyelmezett, kitartó tanulásra ösztönzés
- a gondolkodás előtérbe helyezése a mechanikus tanulással szemben
- másokkal való együttműködő-képességfejlődésének elősegítése
- osztályfőnöki tanmenetet készítése, melynek melléklete az osztály helyzetelemzése, ezáltal alaposan kell ismernie tanulóit;
- koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját és látogatja óráikat;
- aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői választmányával, a tanítványaival foglalkozó nevelő tanárokkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel;
- a tanulók tanulmányi előmenetelének, az osztály fegyelmi helyzetének figyelemmel kísérése
- a hátrányos helyzetű tanulók segítése
- havonta minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti;
- szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, az elektronikus napló útján rendszeresen tájékoztatja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről, szükség esetén igazolatlan hiányzásairól;
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat (az elektronikus napló precíz vezetését, a félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatását, a továbbtanulással kapcsolatos adminisztrációt);
- saját hatáskörében – indokolt esetben – évi 3 nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, igazolja a gyerekek hiányzását;
- gondoskodik az osztálya kötelező orvosi vizsgálatáról;
- tanulóit rendszeresen tájékoztassa az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósítson, közreműködjék a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében;
- az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tegyen a tanulók jutalmazására, segélyezésére, büntetésére;
- részt vegyen az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel a kijelölt feladatok elvégzésével elősegítse a közösség eredményes munkáját;
- szükség szerint kapcsolatot tartson a Család és Gyermekjóléti Szolgálattal;
- segítse a tanulóközösség kialakulását;

- aktívan részt vegyen az DÖK munkájának segítésében, az osztályfőnöki, munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel, a kijelölt feladatok elvégzésével elősegítse a közösség tevékenységének eredményességét;
- nevelő-oktató munkájához tanmenetet készítsen (szaktárgyi + osztályfőnöki tanmenet);
- tankerület kérése alapján elvégezze a szükséges az adminisztrációs feladatokat,
- november és április közepén az elégtelenre álló tanuló szüleinek tájékoztatása
- természeti — épített — szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése
- helyi értékek és problémák feltérképezése
- helyi célok megfogalmazása (p1. faültetés, madárvédelem, patak tisztántartása, hulladék, energiatakarékosság, helyi védettség stb.)
- lakóhely megismerése (értékek, gondok — a megoldás módjai)
- hagyományok védelme: család — iskola — település — nemzet szinteken
- azonosságtudat fejlesztése a fenti szinteken
- a szülőkkel, az iskola környezetében élőkkel a kommunikáció fejlesztése
- legalapvetőbb egészségvédelmi ismeretek megismertetése
- az egészségre káros szokások biológiai- élettani-pszichés összetevőinek megismertetése
- mindennapi testedzés:
- testnevelésórák
- napközis szabadidő, óraközi szünetek, sport programok
- értesíti a szülőt a kritikus tantárgyakról és felhívja figyelmét a nagyobb odafigyelésre
- tanítványaink szüleivel, a szülői szervezetekkel, valamint fenntartónkkal, felügyeleti szerveinkkel és szakmai környezetünkkel, az iskolát körülölelő településen élő emberekkel napi kapcsolatot tartson. E kapcsolat nem független diákjainktól, ezt általuk, vagy velük szükséges építeni, fenntartani, ápolni.
- közlekedési ismeretekkel kapcsolatos tananyagrész oktatása

Feladatunk továbbá:

- személye példánkkal, alkalmazott módszereinkkel, humánummal, tudatosan és következetesen törvénytisztelő polgárokat **neveljünk**
- az iskolai és osztályszintű diákszervezetekkel és más diák egyesületekkel, közösségekkel (sportkör, diákkör stb.) karöltve a gyakorlatban **tanítsuk** a demokráciát, a demokratikus közösségi szokásokat, szabályokat

- **mutassuk meg** a sport, az egészség és az egészséges életvitel előnyeit a drog, az alkohol, a dohányzással szemben
- **szoktassunk** a természet, a természeti és mesterséges környezet szeretetére és védelmére

OKTATÁSI CÉLKITŰZÉSEINK:

- a szép, helyes magyar beszéd tanítása, a kifejezőkészség, az előadói készség fejlesztése
- a magyar nyelv és irodalom tantárgy keretén belül a szóbeli és írásbeli kifejezőkészség fejlesztésén túl az irodalmi műveltség megalapozása
- a modern információhordozók megismertetése, a számítástechnikai alapismeretek fejlesztése
- az idegen nyelv tanulása modern európai szellemiséggel
- tanulóink testi nevelése, mindennapos testedzés
- a tehetségek felismerése, tehetségük kibontakoztatásának segítése
- a hátrányos helyzetű, tanulási nehézséggel küzdő tanulók felzárkóztatása

1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Célunk: Segíteni tanítványainkat saját személyiségük megismerésében, életprogramjuk meghatározásában, kialakításában, valamint abban, hogy iskolánkat elhagyva zökkenőmentesen tudjanak beilleszkedni a társadalomba.

Az iskolából kikerülő tanulók az elsajátított gondolkodási műveletek segítségével kreatívan — önállóan is — képesek legyenek önmaguk tudásának bővítésére, fejlesztésére, nyitott és alkalmazható alapismeretekkel rendelkezzenek, mely a hétköznapi életre és a továbbtanulásra is egyaránt alkalmassá teszi őket.

Legyenek képesek ismereteik, kommunikációs készségeik, írás, olvasás, számolás feladataikat vállaló, teljesítő, egymást segítő egyénekké válni, és mások munkájának mérlegelő megítélésére, legyen nyílt, jobbító szándékú, reális véleményük, határozott állásfoglalásuk.

Feladataink:

- az esélyegyenlőség biztosítása;
- egymás tisztelete és mások értékeinek megbecsülése
- társadalmi érdeklődés, aktivitás,

- megfigyelés-centrikus gondolkodás kialakítása,
- komplex látásmód fejlesztése,
- a beszéd-kommunikáció fejlesztése,
- ok-okozati, viszonyítási és bizonyítási (cáfolási) képesség fejlesztése,
- csoportosítási, rendszerezési képesség,
- team munkában való részvétel, egyéni képességek kibontakoztatása,
- a döntési szabadság és a felelősség párosítása,
- a személyiség fejlődésének segítése az egyéni méltóság megsértése nélkül;
- a tanulói képességeket, a tehetséget keressük, az életkornak megfelelően kibontakoztatjuk.

Az intézmény kiemelt pedagógiai és oktatási területei és kulcskompetenciák fejlesztésének kapcsolata

Azok a tudások és képességek, amelyek birtoklása alkalmassá teszi az Unió valamennyi polgárát a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszőtt modern világhoz, lehetővé teszi az aktív szerepvállalást a változások irányának és tartalmának befolyásolásához. Ezekre minden egyénnek szüksége van a személyes boldoguláshoz és fejlődéshez, az aktív polgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

A 2020-as NAT kulcskompetenciáinak megvalósítása a tantárgyak oktatása során

KULCSKOMPETENCIÁK	TANTÁRGYAK
Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi	Minden tantárgy
Matematikai gondolkodási kompetencia	Matematika, fizika, kémia, földrajz, digitális kultúra, természettudomány, technika és tervezés
Matematika, természettudományi és technológiai kompetenciák	Természettudomány, technika és tervezés, történelem, digitális kultúra
Digitális kompetencia	Digitális kultúra, technika és tervezés, angol, kémia, biológia, természettudomány, ének-zene, könyvtári foglalkozások
A tanulás kompetenciái	Minden tantárgy
Személyes és társas kapcsolati kompetencia	Magyar, történelem, közösségi nevelés, etika, testnevelés
Munkavállalói, vállalkozói kompetencia	Angol, matematika, technika és tervezés, közösségi nevelés, kémia, biológia, testnevelés, vizuális kultúra

Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság	Vizuális kultúra, dráma és színház, digitális kultúra, testnevelés, technika és tervezés, közösségi nevelés, magyar
Énkép, önismeret	Minden tantárgy
Hon- és népismeret	Magyar, hon- és népismeret, történelem, vizuális kultúra, ének - zene, természettudomány, technika és tervezés, földrajz
Európai azonosságtudat — egyetemes kultúra	Történelem, angol, földrajz, ének-zene
Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés	Történelem, közösségi nevelés, természettudomány, földrajz
Gazdasági nevelés	Technika és tervezés, matematika, közösségi nevelés, földrajz, kémia
Környezettudatosságra nevelés	Természettudomány, kémia, fizika, közösségi nevelés, technika és tervezés, biológia, földrajz
A tanulás tanítása	Minden tantárgy
Testi és lelki egészség	Etika, közösségi nevelés, testnevelés, biológia, digitális kultúra, természettudomány, technika és tervezés
Felkészítés a felnőttlét szerepeire	Természettudomány, technika és tervezés, magyar, közösségi nevelés, digitális kultúra
Egységes alapokra épülő differenciálás	Minden tantárgy

Kommunikációs kompetenciák (Anyanyelvi kompetenciák fejlesztése)

Magában foglalja a gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban. A helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és a képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységben. Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete.

FELADAT:

Legyen képes a tanuló megkülönböztetni és felhasználni különféle típusú szövegeket, megkeresni, összegyűjteni és feldolgozni információkat, legyen képes a segédeszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelően, meggyőzően megfogalmazni és kifejezni.

Angol nyelv oktatása – Kommunikációs kompetenciák

Fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése, értelmezése szóban és írásban. Hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás a társadalmi és

kulturális tevékenységnek megfelelően. Olyan képességet is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. A négydimenziós tudás változhat / hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése és íráskészség /az egyes nyelvek és az egyén érdeklődése szerint.

FELADAT:

Az egyénnek képesnek kell lennie a segédeszközök megfelelő használatára és az egész életen át tartó tanulás részeként a nyelv nem formális keretekben történő elsajátítására. Tudnia kell a szóbeli üzenetek megértését, beszélgetések kezdeményezését, folytatását és lezárását az igényeknek megfelelően.

Matematika oktatása (Matematikai kompetenciák fejlesztése)

A matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képességét jelenti, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. Felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását.

FELADAT:

A tanulóknak rendelkezniük kell azzal a képességgel, hogy alkalmazni tudják az alapvető matematikai elveket és folyamatokat az ismeretszerzésben és a problémák megoldásában, a mindennapokban, otthon és a munkahelyen. Követni és értékelni tudják az érvek láncolatát, matematikai úton képesek legyenek indokolni az eredményeket, megérteni a matematikai bizonyítást, a matematika nyelvén kommunikálni. Ez mind az igazság tiszteletén és azon a törekvésen alapszik, hogy a dolgok logikus okát és érvényességét keressük.

Digitális kultúra oktatása (Digitális kompetenciák fejlesztése)

Ez jelöli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Magában foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat, szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás-kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció, a szabadidő, az információ megosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás és a kutatás terén.

FELADAT: Legyenek képesek a tanulók az információk megkeresésére, összegyűjtésére, feldolgozására és kritikus alkalmazására. Az IKT használata kritikus és megfontolt egyéneket igényel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes használata érdekében.

Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság

Magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezését.

FELADAT:

A helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökségnek, valamint az egyénnek, közösségeinek a világban elfoglalt helyének a tudatosítása, a főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismeretének elsajátíttatása. Művészi önkifejezés kialakíttatása, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével. Sokféleség iránti nyitottság kialakítása és az esztétikai érzék fejlesztése.

Környezeti- és egészségnevelés (Egészséges és környezettudatos életvitel)

Jelentősége abban áll, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezetmegóvásra, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

Az iskolába lépő kisgyerek az óvodából sok olyan hasznos tapasztalatot, élményt és érzelmi alapvetést hoz, amelyik megalapozza az alsó tagozat tudatosító, attitűdformáló, szokásalakító tevékenységét a környezettudatos magatartás formálásához.

A kisiskolások környezeti nevelésében kiemelt szerepe van a személyes tapasztalatoknak és az ismételten átélt élethelyzeteknek. Szükség van ezek többféle nézőpontból történő megbeszélésének, értékelésének, a vélemények ütköztetésének és a pozitív magatartásformák folyamatos megerősítésére, gyakorlására. Különösen fejlesztő hatásúak a gyermekek környezetében megfigyelhető és jól érzékelhető környezeti problémaszituációk megoldására szervezett a gyerekek öntevékenységére, ötleteire építő — kreatív feladatok és projekt jellegű tevékenységek.

FELADAT:

Különös figyelmet kell fordítani a természettudományi gondolkodásmód fejlesztésére. Környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek

következményeként bolygónkon környezeti válságjelek mutatkoznak. Kapcsolódjanak be közvetlen környezetünk értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.

Testi és lelki egészség

Az iskolára nagy feladat hárul a felnövekvő nemzedék egészséges életmódra nevelésében, minden tevékenységével szolgálni kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.

A kisiskolás egészséges fejlődését és eredményes tanulását döntő mértékben befolyásolja, hogy az iskola milyen mértékben és módon elégíti ki mozgásigényét. Ezért a mozgáskultúra célirányos, szervezett fejlesztése mellett naponta kellő időt szükséges biztosítani a kötetlen játékra és a szabad levegőn szervezett mozgásra.

A tanulók egészséges tanulási környezetének megszervezése, elhelyezése, a humánus, szeretetteljes bánásmód és szorongásmentes légkör megteremtése mellett a tanítónak figyelemmel kell kísérnie — a testi-lelki egészség védelmében — a gyermekek testi fejlődését és otthoni neveltetését is, hogy adott esetben teljesíthesse védő-segítő feladatait.

A lelki egészség fontos összetevője a kortárskapcsolatok szerveződése, a közösségben elfoglalt pozíció, a barátkozás sikeressége. Ezek kedvező alakulásához esetenként a tanító segítsége, indirekt irányítása is szükséges. Olyan pedagógiai eljárások alkalmazása kívánatos, amelyek hatására a mellőzést, a kirekesztést, a sértő elzárkózást, a féktelen indulati megnyilvánulásokat felváltja a csoportban az elfogadás, a türelem, készség az együttműködésre, az egymás segítése, az őszinte hangnem, a kölcsönös megbecsülés.

A tanulóknak — bármilyen szinten vannak is — a tevékenységeket a nekik megfelelő követelményszinten szükséges megfogalmazni. Egyre inkább felértékelődik az egyéni fejlesztési programok kidolgozása minden egyéni foglalkozást igénylő tanuló számára.

A Nemzeti alaptanterv a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapdokumentuma.

A tanulók között fennálló különbségeket az iskolák a helyi pedagógiai programok kialakításakor veszik figyelembe. A sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztésére vonatkozó célokat, feladatokat, tartalmakat, tevékenységeket, követelményeket meg kell jeleníteni az intézmény pedagógiai programjában, a helyi tantervben, valamint a tematikus egységekhez, tervekhez kapcsolódó tanítási-tanulási programban, az egyéni fejlesztési tervben. Ebben

foglalnak állást az intézmények a tanulók értékeléséről is. A tervkészítésnél figyelembe kell venni a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelveiben foglaltakat.

FELADAT:

Azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakítása, amelyek a gyerekek egészséges életvitelével, szemléletével, magatartásával kapcsolatosak. Fel kell készíteni a fiatalokat arra, hogy önálló életükben életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket tudjanak hozni, egészséges életvitelt alakítsanak ki, és a konfliktusokat képesek legyenek megoldani. Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartásukat. Ismertessék a tanulókkal a környezet — a háztartás és az iskola, a közlekedés, a veszélyes anyagok — egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit.

Az iskola feladata az is, hogy felkészítsen az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utas balesetek elkerülésére. Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, a családi életre, a felelős örömteli párkapcsolatokra történő felkészítéssel. Az iskolakörnyezet biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést.

Testnevelés (Mozgáskultúra, egészséges életmód)

Az egészséges életmódra nevelés egyik fő színtere a sport és a mindennapi testmozgás megszerettetése. Cél, hogy ez igénnyé váljon. A mindennapos testnevelés bevezetése a törvényi előírások szerint történt, a 2011. évi CXC. törvény 27. § (11) bekezdésben leírtak alapján.

Feladatok

- az egészséggel kapcsolatos feladatok hangsúlyozása
- mozgáskultúra sokrétű fejlesztése
- élmények nyújtása (teljesítmény mellett a siker és a tevékenység puszta öröme)
- személyiségvonások fejlesztése (félelem leküzdése, szabályok betartása, összpontosítás, nehézségek leküzdése, empátia, kudarctűrés)
- gyakorlatok megvalósítása alkati adottságoknak megfelelően, rendszeres tevékenységre szoktatás testtartási rendellenességek megelőzése
- a mozgásos tevékenységek egészséges életmódban betöltött szerepének megismertetése

Mozgáskultúra fejlesztése

- az atlétikai technikák ismerete alapszinten
- egyszerűbb torna jellegű elemek elsajátítása, elemkapcsolatok és azok alkalmazása
- két sportjáték alapszinten való ismerete és annak élményszerű játéka
- fejlesztéserőben, gyorsasági erőben, állóképességben, motorikus képességekben való fejlődés
- izomérzékelés, ritmus-és reakciókészségük, térbeli tájékozódási képességük fejlesztése
- fő feladatunk minden órán a képességek fejlesztése, a rendszerességre nevelés és a változatos feladatok általi élményszerű mozgás igénnyé tétele.

Természettudományos kompetencia:

Készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban. A lejátszódó folyamatokkal magyarázatot adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Magába foglalja a természeti világ alapelveinek, az alapvető tudományos fogalmaknak emberi alkalmazás során kifejtett tevékenységek természetre gyakorolt hatásának az ismeretét.

FELADAT:

Az egyén legyen képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét, a munkájában és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során. Gyakorlatias módon tudja tudását alkalmazni új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a tudományos eredmények alkalmazása során, a problémamegoldásban, egyéni és közösségi célok elérésében, valamint a természettudományos és műszaki műveltséget igénylő döntések meghozatalában.

Mindezek kritikus és kíváncsi beállítódást, az etikai kérdések iránti érdeklődést, a biztonság és fenntarthatóság tiszteletét egyaránt magában foglalja — különösen a tudomány és a technika fejlődését saját magunkra, családunkra, közösségünkre és az egész Földre gyakorolt hatását.

A tanulás kompetenciái

Az egyén legyen képes kitartóan tanulni. Meg tudja szervezni saját tanulását egyénileg és csoportosan egyaránt. Hatékonyan gazdálkodjon az idővel és az információval. Jelenti az új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását.

A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy az egyén ismerje és értse saját tanulási stratégiáját, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait. Legyen képes megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatást, támogatásokat. Olyan alapvető képességek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IKT eszközök használata.

FELADAT:

Alakítsa ki minden tanuló a saját egyéni tanulási stratégiáját, legyen folyamatosan motivált a tanulásban, összpontosítsa mindig kellően a figyelmét, mérlegelje kritikusan a tanulási szándékait, céljait. Legyen minden diák motivált a tanulásban, használja fel korábbi tanulási élettapasztalatait.

Személyes és társas kapcsolati kompetencia

Harmonikus életvitel és közösségi beilleszkedés, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, a magatartás mindazon formája, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, ha szükséges konfliktusokat is meg tud oldani.

Minden növendéknek rendelkeznie kell saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel. A társadalmi részvétel érdekében elengedhetetlen a normatudat, a viselkedési és az általánosan elfogadott magatartási szabályok megértése. Meg kell érteniük a különféle nézőpontokat, tárgyalópartnereikben bizalmat kell kelteniük, és empatikus egyénekké kell válniuk. A stressz és a frusztráció kezelése is fontos feladata minden egyénnek.

FELADAT:

A személyes előítéletek leküzdésére való törekvés és a kompromisszumok megteremtésére való hajlam kialakítása. A növendékeknek ismerniük kell az aktuális eseményeket, valamint a nemzeti, az európai és a világtörténelem fő eseményeinek tendenciáit, a társadalmi, politikai mozgalmak céljait. Ki kell alakulni a diákokban az olyan képességeknek, amelyek a helyi és a tágabb közösséget érintő problémák megoldása iránti szolidaritást és érdeklődést mutatja. Az emberi jogokat teljes mértékben tiszteletben kell tartaniuk.

Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

Ez segíti az egyént abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására.

FELADAT:

Kihívások felismertetése, értelmezése. A gazdaság működésének átfogóbb megértése, a pénz világában való tájékozódás. Olyan képességek kibontakoztatása tartozik ide, mint a tervezés, szervezés, irányítás, vezetés, delegálás, az elemzés, a kommunikálás, a tapasztalatok értékelése, kockázat felismerés és vállalás, egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés. Az egyéneket ezen a téren függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemezze.

A kiemelt fejlesztési feladatok

Énkép, önismeret:

Az egyén maga határozza meg tevékenysége irányát, és aktivitásának mértéke, színvonala is nagymértékben függ az önmagáról, képességeiről, igényeiről alkotott képtől és az önmagával szemben támasztott elvárásoktól. Az iskolába kerüléssel együtt járó tanulási mód, környezet és tevékenység változását lassú átmenettel szükséges segíteni, és minél inkább törésmentessé kell tenni.

Fejlődés-lélektani szempontból a 6-8 éves kor az énkép és az önértékelés alakulásának érzékeny fázisa. Az iskolába lépő gyermek nem tudja teljesítményét és személyiségét elkülöníteni. A tanító biztonságérzetet fokozó, a tanulási sikerek gyakori megélésének és elismerésének feltételrendszerét megteremtő, tapintatos és szeretetteljes bánásmódja teszi lehetővé, hogy a kisiskolások felfedezhessék belső értékeiket, a feladatokkal való megküzdés élményét, kipróbálhassák fejlődő önállóságukat, s ne végzetes kudarcként, hanem hasznosuló tanulsággal éljék meg sikertelen próbálkozásaikat is.

A sokféle közös tevékenységben való részvétellel sajátíthatják el a gyerekek leginkább azokat az alapvető magatartási normákat, szabályokat és szokásokat, amelyek megalapozhatják a társadalmi, természeti és technikai környezetükkel kapcsolatos pozitív viszonyulásaikat, elősegítve ezzel szocializációjuk sikerességét.

FELADAT:

A tanulók váljanak maguk is részeseivé az értékek megnevezésének, azonosításának, következményeinek megértésének. Ismerjék meg az elsajátított tudás, készségek működését, felhasználhatóságát. A tanítás-tanulás egész folyamatában gondoskodni kell arról, hogy egyre kompetensebbnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában.

Hon- és népismeret:

Ismerjék a tanulók népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit. Ismerjék meg a városi és a falusi élet hagyományait, jellegzetességeit. A kisiskolások különösen nyitottak, fogékonyak e fejlesztési területen. Ezért is olyan fontos, hogy a tanító minden lehetőséget - p1. az olvasmányok tartalmát, a közös éneklés, zenélés élményét, a képzőművészeti alkotásokkal való találkozás alkalmait, a társadalmi, természeti és technikai környezetből szerzett tapasztalatokat és ismeretbővítést célirányosan használjon fel ahhoz, hogy a haza fogalmát megtöltse tartalommal, gondoskodjon a nemzeti kultúra értékeinek átörökítéséről, ösztönzést adjon a nemzeti hagyományok ápolására. Ez a pedagógiai tevékenység természetesen csak akkor lesz teljes értékű, ha már kisiskolás korban megkezdődik a hazánkban élő nemzetiségek és népcsoportok iránti figyelem felkeltése, a nyitottság megalapozása, a kulturális értékeikkel való ismerkedés, valamint az elfogadásukra, a megbecsülésükre, a tiszteletükre való ráhangolás.

A jól megalapozott nemzeti azonosságtudatra épülhet fel az egyetemes kultúra iránti fogékonyság, mert a gyerek olyan kitekintés, élmény és tapasztalás birtokába jut, amely a későbbiekben utat nyit, és feltételt képez az európai identitás fejlődéséhez.

FELADAT:

Tanulmányozzak a növendékek a kiemelkedő magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységét, munkásságát, ismerjék meg a haza földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapi életét.

Fontos a harmonikus kapcsolat elősegítése a természeti és társadalmi környezettel, a nemzettudat megalapozása, a nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése és a szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése.

Európai azonosságtudat — egyetemes kultúra

FELADAT:

A tanulók szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politikáról.

Ismerjék meg az egyetemes emberi civilizációt.

Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés:

A demokratikus jogállamban az egyén sikerességének, boldogulásának, s néha a boldogságának is egyik fontos feltétele az egyén részvétele a civil társadalom, a lakóhelyi, a szakmai, kulturális közösség életében. Olyan részvétel, amelyet a megfelelő tudás, a társadalmi együttélés szabályainak betartása, az erőszakmentesség jellemez, és az emberi jogok, a demokrácia értékeinek tisztelete vezérel.

Az aktív állampolgári léthez ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság szükséges.

Tekintettel arra, hogy a nyelvhasználati módok megtanulása egymásra épül, fejlesztésük pedig szorosan egymáshoz kapcsolódik, a velük való foglalkozás helyes arányainak kialakítása különös figyelmet igényel a tanítótól.

Lehetővé kell tenni, hogy a tanulók saját olvasatuk szerint értelmezhessék a szöveget, kapjanak ösztönzést arra, hogy felépítsék magukban annak képi világát. Az értő olvasás fejlődésében fontos lépés az a tapasztalat, hogy a szöveg nemcsak irodalmi élményt nyújthat, hanem ismeretforrás is, s az így megszerzett tudás felhasználható újabb feladatok megoldásához. Az aktív állampolgári léthez szükséges ismeretek tapasztalati hátterét a kezdő évek élményei alapozzák meg. A közösségben végzett feladatok ellátása, a közösségért vállalt szerepeknek megfelelő viselkedés megtanulása együtt formálható az együttműködés képességeivel. Az iskola demokratikus életvitele, a tanulók aktív részvételére építő tanítás-tanulás hozzájárul az állampolgári neveléshez.

A különféle ismeretforrások hasznának és felhasználhatóságának korai felismerése, s ennek részeként az elektronikus média használatának megalapozása, a számítógép elemi szintű kezelésének megismerése a kommunikációs kultúra nélkülözhetetlen összetevője.

FELADAT:

A társadalmi viszonyrendszerek felismerésének, az egyenlő bánásmódhoz való jog felismerésének, a konfliktuskezelés, a humanitárius segítségnyújtás, az együttműködés képességének kialakítása. Értékorientációk, beállítódások, felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedés elsajátítása. Ezt döntően az iskolai tanítás- és tanulásszervezés, demokratikus gyakorlat biztosítja.

Gazdasági nevelés:

A gazdálkodás és a pénz világára vonatkozó tudás nélkül nem érthetjük meg a bennünket körülvevő világ számunkra fontos folyamatainak jelentős hányadát.

FELADAT:

Ki kell alakítani az értékteremtő munka, a javakkal való gazdálkodás és a gazdasági ésszerűség iránti attitűdöt.

Az iskolai nevelésnek alapvető feladata, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják döntéseikkel járó kockázatot, a hasznot vagy a költségeket. Elő kell segíteni, hogy a növendékek képessé váljanak a rendelkezésükre álló erőforrásokkal való gazdálkodásra, beleértve a pénzzel való bánni tudást is.

Figyelmet kell fordítani a gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztésére, és az okos gazdálkodási képességek kialakítására.

A tanulás tanítása:

A tanulás a pszichikum tartós módosulása külső tényezők hatására. Tág értelemben magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését.

Kisiskolás korban a tanulási képesség az érdeklődés, a kíváncsiság és a kompetenciára törekvés által motivált közös és egyéni tanulási tevékenységek keretében: problémahelyzetek megoldásával, kreativitást igénylő érdekes feladatokkal, a már megszerzett tudás szüntelen mozgósításával, új helyzetekben való felhasználásával fejleszthető leginkább. E tevékenységek közben alakulnak a későbbi — felnőttkori munkavégzéshez nélkülözhetetlen akarati jellemzők, érzelmi viszonyulások és képesség-összetevők (tervezés, döntés, visszacsatolás, együttműködés, megbízhatóság, sikerek megélése, a kudarcok elviselése, újrakezdés, kitartás, önellenőrzés, önértékelés stb.) is.

Szükséges, hogy ne csak a tanító direkt irányítása mellett, hanem szabadon választható témákban, kötetlen szervezésű és társas tanulási helyzetekben is kipróbálhassák képességeiket a tanulók.

Az önálló tanulás képességének megalapozásához az olvasás-szövegértés fejlődésének függvényében néhány elemi tanulási technika tapasztalati megismerése és többszöri kipróbálása, valamint alapvető tanulási szokások (p1. tanulási sorrend, időtervezés,

könyvtárhasználat, szöveghasználat, önellenőrzés, hibajavítás) alakításának megindítása is hozzátartozik.

FELADAT:

Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt. Útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, hozzáférésével kapcsolatban, valamint tanítsa a gyerekeket tanulni.

Törekedni kell arra, hogy a tanulók kellő önállóságra tegyenek szert a tanulás tervezésében, vegyenek részt a kedvező körülmények kialakításában.

A hatékony tanulás módszereinek elsajátíttatása az önművelődés igényének és szokásának kibontakoztatása, a könyvtári és más információforrások használata elsősorban a következőket foglalja magában: az alapkészségek kialakítása / értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése/, az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása.

Tanulási módszerek, eljárások kiépítése; a csoportos tanulási módszerek, kooperatív munka; az emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása; a gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása. A könyvtár használata minden ismeretterületen. Az adatgyűjtés elsajátítása, témafeldolgozás, forrásfelhasználás technikájának elsajátítása, interneten való keresés biztonságos tudásának kialakítása. Az informatikai eszközök és az elektronikus segédanyagok használata.

Meg kell ismerni a tanulók sajátos tanulási módjait, stílusát, szokásait. Törekedni kell a gondolkodási képességek, a rendszerezés, a tapasztalás és kombináció, a következtetés és a problémamegoldás fejlesztésére, az analízis, szintézis, összehasonlítás, általánosítás és konkretizálás erősítésére. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet új helyzetekben is alkalmazni lehet. Előtérbe kell kerülniük az új ötletek kitalálásának, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztésének.

Testi és lelki egészség:

Az iskolára nagy feladat hárul a felnövekvő nemzedék egészséges életmódra nevelésében, minden tevékenységével szolgálni kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.

FELADAT:

Azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakítása, amelyek a gyerekek egészséges életvitelével, szemléletével, magatartásával kapcsolatosak. Fel kell készíteni a fiatalokat arra, hogy önálló életükben életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket tudjanak hozni, egészséges életvitelt alakítsanak ki, és a konfliktusokat képesek legyenek megoldani. Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartásukat. Ismertessék a tanulókkal a környezet — a háztartás és az iskola, a közlekedés, a veszélyes anyagok — egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit.

Az iskola feladata az is, hogy felkészítsen az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utas balesetek elkerülésére. Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, a családi életre, a felelős örömteli párkapcsolatokra történő felkészítéssel. Az iskolakörnyezet biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést.

Felkészítés a felnőttlét szerepeire:

Ennek legfontosabb eleme a pályaorientáció, célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását.

Ennek összetevői: az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése a legfontosabb pályák és a hozzájuk vezető utaknak, lehetőségeknek, alternatíváknak a megismerése tevékenységek, tapasztalatok útján.

FELADAT:

Tudatosítani kell a tanulókban, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításokra.

Átfogó képet kell nyújtani a munka világáról.

Kiemelt feladat a segítéssel, együttműködéssel, vezetéssel és versengéssel kapcsolatos magatartásmódok kialakítása.

Egységes alapokra épülő differenciálás:

F E L A D A T:

- Olyan szervezési megoldások előnyben részesítése, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak kialakítását, fejlesztését

-A tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatása

- Tévedések korrigálása és tudás átrendezése

- Együttműködő /kooperatív/ tanulási technikák formáinak alkalmazása

- A tanítás-tanulás szervezeti formáiban a tanulók tevékenységének, önállóságának, kezdeményezésének, problémamegoldásainak, alkotóképességeinek előtérbe állítása

- A tanulókhoz optimálisan alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében

- A tanulástechnikai, tanulásszervezési technikák alkalmazása a sajátos nevelési igényű gyerekek, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók körében

- Tanulás-szervezési megoldások keresése az iskolák közötti együttműködés, az iskolán kívüli munka terén

- A számítógép felhasználása a tanulásszervezés számára

A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei:

A kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása az 1-6. évfolyamon, folyamatos egyénhez igazodó fejlesztés, a kulcskompetenciák bővítése az iskolázás további szakaszain.

-A tanulók tanulási nehézségeink feltárása, problémái megoldásának segítése az oktatás-nevelés valamennyi területén.

-A tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása.

-A tanulók önmagukhoz és társaikhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása iskolán kívül.

- Megfelelő tanulásszervezési eljárások alkalmazása.

- Egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

Kulcskompetencia	**Értelmezése**	**Szükséges ismeretek**	**Képességek**	**Pozitív attitűd**

Kommunikációs kompetenciák: Anyanyelvi kommunikáció	Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.	- megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. - a szóbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegeknek, a különféle nyelvi stílusok fő sajátosságainak, valamint a nyelv és a kommunikáció változásainak ismerete	- különféle kommunikációs helyzetekben, szóban és írásban tud kommunikálni - kommunikációt figyelemmel kíséri és alakítja. - különféle típusú szövegek megkülönböztetése, feldolgozása, - képesség különböző segédeszközök használatára, - saját szóbeli és írásbeli érveit képes a helyzetnek megfelelően meggyőzően megfogalmazni és kifejezni.	- törekvés a kritikus és építő jellegű párbeszédre - az esztétikai minőség tisztelete - mások megismerésének az igénye - a társadalmilag felelős nyelvhasználat jelentősége.
Kommunikációs kompetenciák: Idegen nyelvi kommunikáció	Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős	- szókincs ismerete - funkcionális nyelvtan ismerete - szóbeli interakciók főbb típusai - nyelvi stílusok ismerete - nyelvek kulturális vonatkozásai	- szóbeli üzenetek megértése - beszélgetések kezdeményezése, folytatása és lezárása - szövegolvasás, szövegértés és szövegalkotás - segédeszközök megfelelő használata - az egész életen át tartó tanulás részeként a nyelv nem formális keretekben történő elsajátítása	- más nemzetek megismerésének igénye - nyitottság más kultúrákkal szemben - kommunikációra való igény - nemzeti értékeink, hagyományaink megismertetésének igénye

	tevékenységek –, az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése.			
Matematikai gondolkodási kompetencia	A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia - eltérő mértékben - felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.	- a számok, mértékek és struktúrák, az alapműveletek és alapvető matematikai reprezentációk fejlődő ismerete, - a matematikai fogalmak, összefüggések és koncepciók megértése	- alapvető matematikai elvek és folyamatok alkalmazása az ismeretszerzésben és a problémák megoldásában - érvek láncolatának követése, értékelése, - eredmények matematikai úton való indoklása - a matematikai bizonyítás megértése - kommunikálás a matematika nyelvén - a megfelelő segédeszközök alkalmazása.	- az igazság tisztelete - a dolgok logikus okának és érvényességének keresése

Természettudományos kompetencia	A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.	- a természeti világ alapelveinek, az alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek, a technológiai folyamatoknak, valamint a mindezek emberi alkalmazása során kifejtett tevékenységek természetre gyakorolt hatásának az ismerete. - az egyén megérti a tudományos elméletek szerepét a társadalmi folyamatok formálódásában, az alkalmazások és a technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait a társadalom egészében.	- természettudományos és műszaki műveltség mozgósítása, - a tudás gyakorlatias alkalmazása új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a természettudományos és műszaki műveltséget igénylő döntések meghozatalában. - Kritikusság az áltudományos és technikaellenes megnyilvánulásokkal szemben. - Képes és akar cselekedni a fenntartható fejlődés feltételeinek biztosítása érdekében	- kritikus és kíváncsi attitűd - etikai kérdések iránti érdeklődés - biztonság és fenntarthatóság tisztelete
Digitális kompetencia	A digitális kompetencia	- az IKT szerepének és	- információ megkeresése,	- kritikusság, megfontoltság az

	felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.	lehetőségeinek értését, alapos ismeretét jelenti - főbb számítógépes alkalmazások: szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás-kezelés, az internet, az elektronikus kommunikáció ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, IKT interaktív használatához kapcsolódó etikai elveket.	összegyűjtése, feldolgozása, - kritikus alkalmazás - a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. - komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata, - az internet alapú szolgáltatások elérése, a velük való kutatás, - az IKT alkalmazása a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az innováció területén.	elérhető információk terén
A tanulás kompetenciái	A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új	- ismeretek a tanuláshoz szükséges kompetenciákról, tudástartalmakról, képességekről és szakképesítésekről. - az egyén ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, - képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési	- írás, olvasás, számolás, az IKT-eszközök használata. - a saját tanulási stratégia kialakítása, - a motiváció folyamatos fenntartása, - a figyelem összpontosítása, - a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése. - képesség a közös	- tanulás iránti motiváció - korábbi tanulási tapasztalatok felhasználása - új tanulási lehetőségek felkutatása - a tanultak széles körben való alkalmazása

	ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.	lehetőségeket, útmutatást/támogatást.	munkára és tudásának másokkal való megosztására saját munkája értékelésére, tanács, információ és támogatás kérésére.	
Személyes és társas kapcsolati kompetencia	A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és	- ismeretek a fizikai és mentális egészségre vonatkozóan - egészséges életvitel szerepe - normatudat - magatartási szabályok megértése - nemek közti egyenlőség - megkülönböztetés-mentesség - demokrácia, állampolgárság fogalmának, az állampolgári jogoknak az ismerete	- hatékony kommunikáció - empátia - stressz és frusztráció kezelése - hatékony együttműködés a közügyekben - problémák megoldása iránti szolidaritás, érdeklődés - döntések kritikus és kreatív elemzése	- együttműködés - magabiztosság - integritás - a sokféleség elismerése - személyes előítéletek leküzdése - kompromisszumra való törekvés - emberi jogok tisztelete - településhez, országhoz, Európához tartozás - részvétel iránti nyitottság - felelősségérzet

	építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.	- nemzeti, európai és a világtörténelem fő eseményeinek, a politikai mozgalmak céljainak ismerete - európai integráció ismerete - Európai Unió értékeinek ismerete európai sokféleség és kulturális identitás tudatosítása	- részvétel a döntéshozatalban	- közösségi összetartozás - demokratikus elvek tiszteletben tartása
Munkavállalói, vállalkozói kompetencia	A kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben - a munkahelyén is - abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális	- személyes vagy szakmai/ üzleti tevékenységhez illeszthető lehetőségek, kihívások felismerése, értelmezése, - a gazdaság működésének átfogóbb megértése, a pénz világában való tájékozódás - a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete.	Tervezés, szervezés, irányítás, vezetés, együttműködés, felelősségvállalás, kockázatfelmérés, elemzés, kommunikálás, tapasztalatok értékelése, egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés.	- Függetlenség - Kreativitás - Innováció - Célok elérését segítő motiváció, elhatározottság

	ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.			
Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság	Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.	- nemzeti, európai és egyetemes kulturális örökség tudatosítása - főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismerete	- művészi önkifejezés - műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása	- nyitottság a művészi kifejezés sokfélesége iránt - esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság

1.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Egészségügyi ellátás

A tanuló egészségi állapotának megóvásáért, az iskola rendszeres kapcsolatot tart fenn az iskolaorvossal, védőnővel.

Megszervezi a tanulók kötelező szűrését, évfolyamonként szükséges védőoltásokat, alkalmassági vizsgálatokat.

Feladatok:

- egészségügyi előadások szervezése
- rendszeres tisztasági vizsgálat
- környezeti érzékenység kialakítása
- helyes szokás, viselkedési normák kialakítása
- hagyományok tiszteletére

AZ INTÉZMÉNY EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAMJA

Az egészségnevelés olyan, változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkészségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében.

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos célkitűzések, feladatok

Az egészségnevelés az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul. Ide tartozik az egészséges táplálkozás, az aktív szabadidő eltöltés, a mindennapos testmozgás, a személyi higiéné, a lelki egyensúly megteremtése, a harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása, fenntartása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése.

Egészségnevelési és kábítószer ellenes programunk alapvető eleme a helyzetfelmérés (kérdőívek, interjúk, dokumentumelemzés segítségével a személyi és tárgyi feltételrendszer megismerése: diákok érintettsége, kollégák felkészültsége) és a prevenció (az egészséges életmód, szokások kialakítása, drog-prevenció, szexuális felvilágosítás, bűnmegelőzés, valamint a rendszeres egészségügyi szűrés).

Az iskolafenntartó által működtetett iskola orvosi rendelést minden tanuló térítésmentesen veheti igénybe. Tanulóink az egészségügyi alapellátás keretében szervezett iskola-egészségügyi ellátásban részesülnek.

- A tanulók csoportos szűrővizsgálata és kezelése a területileg illetékes fogászati rendelőben évente szorgalmi (tanítási) időben történik.
- Az iskola-egészségügyi ellátáson és fogászati szűrővizsgálaton való részvételt, valamint annak ideje alatt a tanulók felügyeletét az iskola biztosítja.

Az iskola feladatai még az egészségnevelés terén:

- az egészséges életmódot erősítő értékek felismerése és az egészség megőrzését elősegítő magatartás elsajátítása
- a környezet — elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok — leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőinek megismertetése
- a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére való felkészítés
- az egészségkárosító szokások, szenvedélybetegségek egyéni és társadalmi hátrányainak belátása
- a káros függőségekhez vezető szokások (p1. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, rossz táplálkozás) kialakulásának megelőzésében segítségnyújtás
- a rendszeres testmozgás szükségességének felismerése
- a betegségmegelőzés egyéni és közösségi-társadalmi szükségességének belátása
- a krízishelyzetbe jutottak segítése
- foglalkozni kell a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel
- a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítés
- a testi fogyatékkal élő emberek elfogadására való tudatos nevelés
- tinédzserkori problémák, önismeret, konfliktusok kezelése

Konkrét feladatok:

- egymás biztonságára ügyelés, balesetmegelőzés (házirend)
- egészségügyi szűrővizsgálatok megszervezése
- kapcsolódás egészségvédelmi és egészségnevelési programokhoz (pályázatok, vetélkedők, stb.)
- szakemberek (iskolaorvos, szakorvos, védőnő, pszichológus) meghívása a témához kapcsolódó, adott osztályfőnöki vagy tantárgyi tananyaghoz
- pedagógusoktól elvárható személyes, pozitív példamutatás
- rendszeres tájékoztatás a drogokról és személyiséget károsító hatásukról

A védőnő éves egészségfejlesztési munkatervet készít, melynek része az elsősegély-nyújtási ismeretek. Az elsősegély-nyújtási ismeretek kapcsolódási pontja a biológia tantárgy.

Környezeti nevelés

- követendő minták mutatása
- felelősségteljes cselekvésekre ösztönzés (tárják fel, hogy mit tehet a tanuló egyéni életében a környezeti problémák megoldása, megelőzése érdekében); tárják fel a

tanulók számára a globális kérdések alapvető gazdasági, társadalmi hátterét, tegyék világossá a tanulók számára, hogy az ember a természet része, és csak akkor van esélye a boldogulásra, ha kész együttműködni környezetével, és nem uralkodni akar felette.

Színterek:

Tanulói pályázatok — Adjunk ki egy-egy környezetvédelmi problémát, témakört önálló kutatásra, feldolgozásra. A tanulók motiválása történhet kiírással, a legjobb munkák díjazásával. A születendő munka formája sokféle lehet: szakmai dolgozat, rajz, fotó, film, interjú, irodalmi alkotás.

Tábor — Lehetőleg olyan természetkutató tábort szervezünk, ahol konkrét gyakorlati problémát oldanak meg a tanulók (p1, rekonstrukció, élőhelytérképezés, mérések stb.).

Vetélkedők, tanulmányi versenyek — Az érdeklődő, ambiciózus tanulókat ösztönözzük arra, hogy vegyenek részt versenyeken.

Kapcsolattartás külső segítőpartnerekkel— Találkozzanak a tanulók a helyi és országos környezet- és természetvédő civil szervezetekkel. A nemzeti park, vagy társadalmi szervezet segítségével szervezzünk a gyerekeknek természetvédelmi akadályversenyt. A felügyelőségek, vagy környezetvédelmi cégek bevonásával műszeres vizsgálatokat is végezhetünk (p1. zaj szint, talaj-. levegőszennyezettség).

Művészeti csoportok, ünnepségek — Használjuk ki a művészetek iránti érdeklődést. Néhány problémára próbáljuk ráirányítani a figyelmet a művészet eszközeivel. Szervezzünk irodalmi műsort (p1. Föld napja, Víz világnapja). Természetes anyagok felhasználásával készítsük el egy környezetbarát lakóház, porta modelljét.

Kézműves foglalkozás — A természet adta anyagok (termések, levelek, tollak, csigaházak..) illetve az újrahasznosítható hulladék-anyagok felhasználásával különböző díszeket, kompozíciókat készíthetünk, amelyekből kiállítás szervezhető.

Diákönkormányzati nap — Az iskolai programnak mindig lehet környezetvédelmi, egészségügyi része is.

Napközis szabadidős foglakozások*:* séta a környéken, termések gyűjtése

Látogatások*:* állatkertben, múzeumban, botanikus kertben, arborétumban, tanyán, nemzeti parkban, szeméttelepen, hulladékégetőnél, szennyvíztisztító telepen, papírgyárban. Ennek

során előre megadott szempontsor vagy feladatlap segítségével buzdítsuk a gyerekeket az önálló felfedezésre, az ismeretek önálló feldolgozására.

Előadások— Környezet-egészségvédelmi tanulói kiselőadásokból rendezhetünk projektet. A tanulók, tanárok, szülők környezet-egészségügyi nevelésének egyik hasznos módszere amellett, hogy fejleszti a tanulók helyes önértékelését és pozitív megerősítését. Hívhatunk meg ebben a témában jártas szülőket vagy szakembereket, sőt volt tanítványokat is!

Szülői értekezletek: utalás a környezet-egészségvédelem néhány fontos elemére.

GKP: Témák: egészséges táplálkozás, drogprevenció, lelki egészség, háztartási környezetvédelem.

Szempontok a módszerek kiválasztásakor

- alkalmazkodjanak az életkori sajátosságokhoz
- vonjanak be minél több tanulót
- az iskola keretein túl is legyenek hatással
- a természetbe szervezett tevékenységek száma a lehető legtöbb legyen
- alapvetően pozitív szemléletet tükrözzenek
- a lakóhelyi vagy közeli konkrét példára alapozzanak, kötődjenek a napi élethez
- nyújtsanak sok élményt a tanulónak
- az érzelmeken át hassanak
- a személyes megtapasztaláson alapuljanak
- együttműködésen alapuljanak (teljes tantestület, egyéb iskolai dolgozók)
- alapozzanak a korosztály kíváncsiságára, versenyszellemére, öntevékenységére, megismerési vágyára, korszerű technikai ismeretére
- legyen bennük sok játékos elem

MÓDSZEREK – JÁTÉKOK

- Szituációs
- Memóriafejlesztő
- Kombinációs
- Érzékelést fejlesztő
- Ráhangolást segítő
- Bizalomerősítő
- Kapcsolatteremtést segítő

TEREPGYAKORLATI MÓDSZEREK

- Terepgyakorlatok
- Táborok
- Térképkészítés
- Egyszerű megfigyelések
- Célzott megfigyelések, mérések

AKTÍV, KREATÍV MUNKA

- Természetvédelmi és fenntartási munkák
- Rekonstrukciós munkák
- Madárvédelmi feladatok
- Hulladékgyűjtés
- Rend- és tisztasági verseny

A környezeti nevelés alapelvei, céljai feladatai

Az iskola feladatai a környezeti nevelés terén:

- tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakítása
- a közösségi nevelés (osztályfőnöki órák) témái között az ember és környezete kapcsolatára vonatkozók megtervezése
- a hagyományos tanórai foglalkozásoktól eltérő, környezethez illeszkedő tanulásszervezési módok kialakítása (p1.: erdei iskola, témanap, múzeum, projektoktatás, arborétum látogatás, tanösvény)
- nyári táborok, természetjárás szervezése, mely nemcsak szabadidős tevékenységet biztosít, hanem egyúttal a természet komplex tanulmányozására is lehetőséget ad, valamint az egészséges életmódra nevelés egyik hatékony eszköze

Általános célok, értékek a környezeti és egészségügyi nevelésben

Iskolánk feladatának tekinti azt, hogy diákjaink a felnőtt életre megfelelő ismeretekkel, készségekkel és szemlélettel rendelkezzenek, hogy ne csak saját pillanatnyi érdekeik szerint, hanem a Föld egészének fennmaradása érdekében cselekedjenek.

A környezet és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természet-környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti- környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére.

Ennek szellemében szeretnénk nevelni a ránk bízott gyermekeket és programjainkkal a szülők és a környék lakóinak környezet-és egészségtudatos magatartását is fejleszteni kívánjuk.

Hosszú távú pedagógiai célok

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- rendszerszemléletre nevelés
- fenntarthatóságra nevelés
- a környezetetika hatékony fejlesztése
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése
- az állampolgári — egyéb közösségi — felelősség felébresztése
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása
- ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni az egészségügyi problémákat, illetve csökkenteni azok súlyosságát
- helyzetfelismerés, ok—okozati összefüggések
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség
- globális összefüggések megértése
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása
- az orvostudomány eredményeiből levonható helyes magatartásra, tevékenységre történő aktivizálás
- a családi életre nevelés fejlesztése
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése

Kulcsszavak

- szeretet

- tisztelet, megbecsülés
- harmónia
- mértékletesség
- takarékosság
- alázat
- esztétika
- empátia, segítőkészség
- tolerancia
- komplementaritás
- együttműködés
- kölcsönhatás
- felelősség
- ökológiai fenntarthatóság
- mérték és mértéktartás
- öröm, vidámság
- globális gondolkodás
- lokális cselekvés
- szelídség

KONKRÉT CÉLOK ÉS FELADATOK

- természeti — épített — szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése
- helyi értékek és problémák feltérképezése
- helyi célok megfogalmazása (p1. faültetés, madárvédelem, örökbefogadott patak, hulladék, energiatakarékosság, helyi védettség stb.)
- lakóhely megismerése (értékek, gondok — a megoldás módjai)
- hagyományok védelme: család — iskola — település — nemzet szinteken
- azonosságtudat fejlesztése a fenti szinteken
- a szülőkkel, az iskola környezetében élőkkel a kommunikáció fejlesztése
- legalapvetőbb egészségvédelmi ismeretek megismertetése
- az egészségre káros szokások biológiai- élettani-pszichés összetevőinek megismertetése
- mindennapi testedzés:
  - testnevelésórák
  - napközis szabadidő, óraközi szünetek, sport programok

- egész napos oktatás 16 óráig. A szülő kérésére az igazgató a tanulót mentesítheti a 16 óráig kötelező bent tartózkodás alól, amennyiben a tanulónak egyéb délutáni tanulmányi vagy sportcélú rendszeres elfoglaltsága van, valamint a szülő gondoskodik a gyermeke felügyeletéről, a házi feladat elkészítéséről.

TANÓRÁN KÍVÜLI LEHETŐSÉGEK, TEVÉKENYSÉGEK

Célkitűzések

A választott programok és az alkalmazott módszerek

- fejlesszék a tanuló szociális képességeit
- adjanak lehetőséget új ismeretek megszerzésére
- rendszerezzék, szelektálják, mélyítsék el a már meglévő ismereteket
- szintetizálják az egyes tantárgyak nyújtotta analitikus ismereteket
- tanítsanak rendszerszemléletre
- alakítsanak ki kritikus gondolkodást
- fejlesszék a környezeti harmónia megteremtése érdekében fontos képességeket (p1: problémamegoldó, konfliktuskezelési képességek, tolerancia, alternatív gondolkodás)
- ösztönözzenek az egészséges, környezetbarát életmód elsajátítására

Színterek:

- tanulói pályázatok
- tábor
- vetélkedők, tanulmányi versenyek
- kapcsolattartás külső partnerekkel
- művészeti csoportok, ünnepségek
- kézműves foglalkozás
- diákönkormányzati nap
- sportnap
- délutáni foglalkozások
- előadások

- kulturális intézmények látogatása

Képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés szervezése: Az iskola- amennyiben a feltételek adottak a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló miniszteri rendeletben szereplő előírásoknak – a tanulók szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányainak ellensúlyozása céljából képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítést szervez. A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés keretei között a tanulók - egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, - fejlődésének elősegítése, - a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. Integrációs felkészítésben vesznek részt azok a képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók, akik egy osztályba, osztálybontás esetén egy csoportba járnak azokkal a tanulókkal, akik nem vesznek részt a képesség-kibontakoztató felkészítésben. A képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése-oktatása, tudásának értékelése az oktatásért felelős miniszter által kiadott program alkalmazásával történik.

A képességkibontakoztató felkészítés keretében – a tanuló egyedi helyzetéhez igazodva – az iskola biztosítja

a) a személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
b) a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztését segítő programot,
c) a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet.

A képesség-kibontakoztató felkészítés keretében a pedagógus feladata egyéni fejlesztési terv készítése és ennek alapján a kompetenciafejlesztés, az önálló tanulást segítő tanulói fejlesztés, az együttműködésen alapuló módszertani elemek alkalmazása tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon, a tanulói teljesítmény értékelése, értékelő esetmegbeszéléseken történő részvétel, mentori, tutori tevékenységek ellátása, a tanuló családjával történő rendszeres kapcsolattartás.

1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység – kudarc elkerülése

Az Nkt. 4.§.(13) kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

Kudarcról akkor beszélünk, ha a gyermek, illetve a tanuló teljesítménye a norma határ alatt marad, azaz nem felel meg a követelményeknek. Nehezen nevelhető gyermeknél gyakran jelentkezik a kudarc, és ez általában még súlyosbítja a gyermek helyzetét. Néha gátlások következtében áll elő. A kudarcnak sokféle oka lehet: tudás és képességbeli hiány, a feladatnak megfelelő magatartás hiánya (figyelmetlenség, gátlások). Mindezek mögött viszont idegrendszeri, biológiai, családi és iskolai okok húzódhatnak meg.

Az iskolai kudarcokért az iskolai nevelés és oktatás jelentős mértékben felelős lehet.

Negatív hatása lehet például az egyes tanulók fejlődésére a túlzott iskolai követeléseknek, a túlfáradásnak, a kudarcoknak. A gyengébb tanulók az eredménytelenség láttán elvesztik önbizalmukat, önbecsülésüket, és gyakran más téren, sokszor csínytevésben, közösség vagy pedagógus ellenes magatartásban igyekeznek kitűnni, vagy teljesen magukba zárkóznak, gátlásossá válnak. Hasonlóképpen negatív hatású lehet az oktatás a túl intelligens tanulók számára, ha az nem kíván tőlük kellő szellemi erőfeszítést.

Negatív hatású lehet az alkalmazott módszer is. Az ösztönzés, dicséret segíti a tanulás eredményességét. A kudarchelyzetben lévőknél a negatív motivációs hátrány állandóan a kudarctól tartó tanulóknál nincs meg a megfelelő tanulási készség, sőt pszichés gát nehezíti a tanulást. Az előbbit a tudásvágyra épülő érdekes, vonzó, aktivizáló oktatási módszerekkel érhetjük el.

Természetesen a családi körülmények mindig domináló szerepet játszanak. Az iskolásidőszakban rendkívül fontos a szülők és a gyermekek közti érzelmi kapcsolat. A személyiségzavarok és a személyiségi nehézségek jelentős része még itt is érzelmi eredetű. A tanuló kiegyensúlyozatlan érzelmi élete, magányossága, érzelmi sérülése okozza igen gyakran a személyiségzavart és a problematikus nevelési helyzetet.

Feladataink:

- a kudarcok okainak felderítése
- a tanulás tanítása, tanulási szokások, módok, technikák elsajátítása
- az egyedi problémákkal történő foglalkozás módjának megszervezése
- felzárkóztató programok beindítása a lemaradás csökkentésére
- az iskola profiljának megfelelően a szabad órakeret felhasználása a hátrányok csökkentésére
- egyéni tanulási zavarok, lemaradások enyhítése szakkörök, felzárkóztató foglalkozások, fejlesztő foglalkozások szervezése
- a követelményrendszer megfelelő kiválasztása
- túlterheltség csökkentése
- önbizalom, önbecsülés nevelése
- közösségfejlesztés
- gátlásosság feloldása
- kiemelkedő tehetségű gyerekek leterhelése
- az alkalmazott oktató - nevelő módszerek helyes megválasztása (ösztönzés, dicséret)

1.5.1. Sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása

Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése

Integrált oktatásban fejlesztjük az SNI tanulóinkat. Intézményünkben funkcionális integráció valósul meg, azaz az együttnevelés minden tanórára kiterjed. Gyógypedagógusról az EGYMI gondoskodik benyújtott igény alapján.

Sajátos nevelési igényű tanulóink diagnózisa eltérő, ezért a számonkérés a szakember által leírt javaslat alapján történik.

Célszerű a sajátos nevelési igényű gyermekekkel differenciáltan - egyéni bánásmódot alkalmazva — foglalkozni.

Célunk: A sérült tanulók legyenek a tanulócsoport aktív tagjai, legyenek feladataik, kötelességeik minden olyan területen, ahol a sérülésük nem befolyásolja őket hátrányosan.

Általános pedagógiai alapelvek

- A pedagógusszerep támogató, segítő jellege
- A hagyományos tananyag-közvetítést felváltja a tanulási folyamat irányítása, segítése
- A képesség- és személyiségfejlesztés harmóniája
- A szociális, érzelmi, társadalmi kompetenciák fejlesztése sok esetben elsődlegesebbek a kognitív képességek fejlesztésénél

- differenciálás, esélyegyenlőség
- gyakorlatközpontúság
  A sérülés fajtájától függően más-más hangsúllyal kell szerepelnie.

  Sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a helyes egyensúly akkor alakul ki, ha a

  sajátos nevelési igényeik kielégítésével zajlik a tanulási folyamat.

- motiváló tanulási környezet
  Sajátos nevelési igényű gyermekeknek más lehet motiváló hatású, mint a többieknek, ezért mindig minden körülményt figyelembe véve történjen a motiváló eljárás kiválasztása.

- tevékenység központúság

A sajátos nevelési igényű tanulók ismeretszerzése, feldolgozása fogyatékosság típusától, súlyosságától és a tananyagtól függően zavart lehet. Ezért tevékenységgel, sok érzékszervet bevonva történik a tanítás.

- tantárgyi integráció
  Általános érvényű, hogy a szövegértés és a szövegalkotás szintje befolyásolja a többi

  műveltségterület tanítását, a szövegértés-szövegalkotás kompetencia fejlesztése, ezért minden műveltségterület feladata

- mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme
  A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése egyéni fejlesztési terv alapján történik. A terv elkészítését mindig mérés előzi meg. Ennek alapján készül a fejlesztési terv.

Egyéni fejlesztés színterei, elvei

Tanórán

Differenciálással és különböző nevelési, módszertani eljárások alkalmazásával az egyéni megsegítés a tanóra szerves részeként, feltűnés nélkül, természetes módon valósulhat meg. Minden gyermeknek szüksége lehet a tanár megkülönböztető figyelmére.

Egyéni segítés a tanórákon:

- Kerüljük a segítségadást akkor, ha a tanuló önállóan meg tudja oldani a feladatot!
- Ne kérdezgessük a tanulót az órán, hogy szüksége van-e segítségre, inkább tanítsuk meg segítséget kérni!
- Ha a tananyagot a megfelelő formában, a tőle elvárható szinten tudjuk a gyermeknek biztosítani, sokkal önállóbb munkára lesz képes.
- A különböző taneszközök használata eleve szükségessé teheti a differenciálást, a munkatempót viszont lassíthatja.
- A segítségadásba bevonhatjuk a tanulótársakat is, de csak önkéntes alapon. /Ne mi jelöljük ki a tanulópárt!/
- Kevésbé feltűnő a segítségadás, ha csoportnak szól, alkalmazzuk a csoportmunka kínálta lehetőségeket!
- A feladat meghatározásánál tisztázzuk, hogy az értékelésbe beleszámít-e az önálló munkavégzés.

- Leghatékonyabb módszer a szakszerű differenciálás. Ne csak a sajátos nevelési igényű tanulókkal oldassunk meg differenciált feladatot!
- A differenciált feladat értékelésének szempontjait tisztázzuk a tanulókkal!
- A képességeken, észlelési-megismerési funkciókon kívül nagyon fontos szempont lehet a tanulótól elvárható munkatempó.

Tanórán kívül

Módszereiben nincs különbség a sajátos nevelési igényű és többi tanuló között.

1. Az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló

Az egyéb pszichés fejlődési zavar a Köznevelési törvény által használt gyűjtőfogalom, a sajátos nevelési igényre (SNI) való jogosultság egyik kategóriája. Ebbe a kategóriába tartoznak a súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral küzdő tanulók, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

A kategória többféle diagnózist tartalmaz, részben idegrendszeri fejlődési zavarokat, részben a magatartás-szabályozás más zavarait. Az idegrendszeri fejlődési zavarok nagy csoportjából ebbe a kategóriába tartozik a specifikus tanulási zavar és a figyelemhiányos/hiperaktivitás zavar (ADHD). Ezeknek az állapotoknak közös vonása, hogy a hátterükben mindig eltérő idegrendszeri fejlődés áll.

A (specifikus) tanulási zavarokon belül beszélhetünk az olvasás zavaráról (diszlexia), a helyesírási zavarról (diszortográfia), az íráskivitelezés (íráskép) zavaráról (diszgráfia) és a számolási zavarról (diszkalkulia).

Az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók fejlesztésének alapelvei:

- A tanulók fejlesztése egyrészt egyéni fejlesztési terv alapján fejlesztő foglalkozások keretében történik, másrészt a tanórákon az egyéni képességekhez igazodó tevékenységrendszer keretében.
- A tanulás-tanítás folyamatában kiemelt jelentőségű a tananyag adaptálása; tanulásmódszertani elemek beemelése; változatos tanulásszervezési módok, differenciált oktatásszervezés, projektmunka biztosítása; a tanuló szükségleteihez illesztett tanulási stratégiák megválasztása, a személyre szabott, tanulóközpontú

tanulás; az értékelési eljárások megválasztása, a fejlesztő értékelés szükségessége; átlátható és érthető szabályok kialakítása.

- Módszertani sokrétűség megvalósítása.
- Differenciálás megvalósítása.
- Multiszenzorialitás tanulás biztosítása: A tanulás során a lehető legtöbb érzékelési tapasztalat megszerzésének biztosítása a cél, melyhez a konkrét tárgyak, applikációk, infokommunikációs eszközök, modellek bevonása szükséges.
- Segédeszköz használatának biztosítása: pl. laptop, számológép, szoftveres támogatás.
- Multiperspektivitás: egy probléma több szempontból való megközelítése, különböző alkalmazási példák behozása a tanulási folyamatba.

1. A beszédfogyatékos tanuló

A magyar és nemzetközi szakirodalmi konszenzus alapján: Beszédfogyatékosok csoportjába tartozik minden olyan tanuló, aki a beszéd és/vagy nyelv receptív folyamatainak (beszédfeldolgozás, beszédértés, nyelvi megértés) vagy expresszív folyamatainak (beszéd és nyelvi kifejezés, produkció) szerveződésében súlyos fejlődési eredetű vagy szerzett zavart mutat. Ez a zavar különböző klinikai képekben jelenik meg, és életkor szerint is eltérő jelleget mutathat. A verbális kommunikáció súlyos zavara, valamint a verbális tanulási folyamatok atipikus alakulása, jelentős eltérése miatt az ilyen tanuló a társadalmi beilleszkedés szempontjából akadályozott.

A törvényben a beszédfogyatékos SNI tanulók csoportján belül leírt zavarok mindegyike – még gondos fejlesztés ellenére is – végigkíséri a tanulók egész iskolai pályafutását, és természetükből adódóan más-más területen, de markáns teljesítményhátrányt jelentenek.

A beszédfogyatékos tanulók fejlesztésének alapelvei:

- Az érintett tanulók specifikus nevelésének-oktatásának alapja egyéni szükségleteik felismerése, megértése, ezek tanulási-tanítási folyamatokban való figyelembevétele.
- A tanulók beszéd- és nyelvi sajátosságait, az ezekből következő fejlesztési, kompenzációs szükségleteiket logopédia szakon/logopédia szakirányon végzett gyógypedagógus ismeri leginkább, ezért a habilitációs-rehabilitációs munkában kulcsfontosságú szerepe van.

- A tanulók sérülésspecifikus támogatásának és a kommunikációs akadálymentesítésnek a tanórák mellett az iskolai élet minden színterén jelentősége van, mivel a verbális kommunikációs aktusok a teljes folyamatot átszövik.
- Változatos, az egyes tantárgyak nyelvi sajátosságaihoz igazodó tanulási, tananyag-feldolgozási stratégiák kialakítására, folyamatos fejlesztésére van szükség.
- A tananyag-feldolgozásban és a számonkérésben előnyben részesítjük a nem nyelvi megoldási módokat. Pl. a különböző művészeti ágak segítségével mozgásos, dramatikus, rajzos vagy más képi feldolgozást, digitális alkalmazásokat használunk, ahol a beszéd-/nyelvi zavart mutató tanuló is a többiekhez hasonló, netán kiemelkedő képességeket mutat.
- A nyelvi zavart mutató tanulók számára szükséges a szóbeli és írásbeli instrukciók, feladatok nyelvi egyszerűsítése.
- Differenciálás a tanulás szervezésében: a legfontosabb, hogy a pedagógus tudatosan válasszon differenciálási formát minden feladathoz, a tanuló képességeihez és a feladat jellegéhez mérten megfelelőt.

2. Az enyhe értelmi fogyatékos tanuló

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók gyógypedagógiai értelemben a tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okokra visszavezethető gyengébb funkcióképessége, illetve a tartósan kedvezőtlen környezeti hatások miatt a neurológiai érés lelassulása folytán tartós, átfogó tanulási problémákat mutatnak.
Az enyhe értelmi fogyatékosság sok esetben először iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével. Így a tanulási sajátosságok szinte valamennyi tantárgyban generalizáltan, átfogóan és tartósan jelentkeznek.
Az iskoláskorú gyerekeknek nehézségeik vannak a kultúrtechnikák (pl. olvasás, írás, számolás, órahasználat, pénzhasználat) elsajátításában. Az absztrakt gondolkodás és a tervezés akadályozott, a gondolkodás inkább konkrét. Ez a konkrét (tárgyhoz kötött vagy képi szintű) gondolkodásmód befolyással van a feladatok megértésére az elsajátítás folyamatában és a visszacsatolás fázisában egyaránt. A szociális dimenzióban azt tapasztaljuk, hogy az enyhe értelmi fogyatékos tanulók kommunikációja, beszéde és az általuk használt nyelv konkrétabb és éretlenebb, mint a hasonló életkorú társaiké. A gyermeknek nehézségei lehetnek a szociális

jelzések megértésével, a játékszabályok betartásával, a barátságok kialakításával és fenntartásával. Az érzelem- és viselkedésszabályozás is nehezített.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlesztésének alapelvei:

- Tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirányon vagy (korábban) oligofrénpedagógia szakon végzett gyógypedagógus vesz részt a nevelési-oktatási és/vagy fejlesztési folyamatban, valamint szükségszerűen más szakirányon végzett gyógypedagógus és/vagy egyéb szakember (pszichológus, orvos, szociálpedagógus stb.).
- A tanórák mellett az enyhe értelmi fogyatékos tanulók kötelezően részt vesznek az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozáson, amelynek célja a pszichikus funkciók fejlesztése a tanulók egyéni szükségleteinek megfelelően.
- A tanuló általános fejlettségi állapotának, tanulási képességeinek leginkább megfelelő tanulási tempó és absztrakciós szint biztosítása, amely tanulási területenként/tantárgyanként eltérő lehet.
- A gondolkodás rigiditása miatt a kérdések egyszerűsítése, a feladatelemek kis lépésekre bontása vagy analógiák alkalmazása hozzájárul a tanulóban már meglévő tudáselemek megerősítéséhez, a továbblépéshez.
- A saját élmények, korábbi tapasztalatok/tudás összekapcsolása a megtanulandó fogalmakkal, cselekvésekkel.
- Megfelelő tanulási környezet kialakítása (térelrendezés, berendezés, változtathatóság stb.).
- Fontos a tanulásra rendelkezésre álló idő változatos strukturálása, az időtartamok rugalmas változtatása, a legkedvezőbb csoportméret kiválasztása.
- Differenciálás alkalmazása.
- Aktív tanulás biztosítása.
- A szükségleteknek megfelelő tanulásszervezési mód kiválasztása.
- A személyre szabott tanulás lehetősége.
- Fejlesztő értékelés (tanulást támogató értékelés) alkalmazása.

1.5.2. A beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

Iskolánkban fejlesztőpedagógus (gyógypedagógus) kiscsoportban végzi a fejlesztést. A gyógypedagógus vagy fejlesztőpedagógus köteles a fogyatékosság típusához és fokához igazodó fejlesztőprogramot készítenie és a rendeletben előírtak szerint végezni a feladatát. (20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet).

Szakórákon a pedagógus feladata az integráltan oktatott tanulók oktatása, fejlesztése egyéni képességeik figyelembe vételével.

1.5.3. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Nevelőtestületünk elsődleges célja magas színvonalú, modern tudást nyújtó, a polgári társadalom elvárásait kielégítő kínálat biztosítása, amely versenyképes tudást nyújt a tanulóknak.

Ugyanakkor a hátrányos helyzetben élő gyerekek számára hatékony program kialakítása, az esélyegyenlőség megteremtése.

A település sok a hátrányos helyzetű gyermek. Az iskola igyekszik feltárni azokat az okokat, amelyek a tanulók hátrányos helyzetét eredményezték. Ennek érdekében az iskolába lépő gyermekek év elején, képességvizsgálaton vesznek részt. E vizsgálatok alapján kezdődik meg a hátrányok csökkentése a kis csoportos (4- 6 fős) foglalkozásokon, ahol a korai tanulási, beilleszkedési zavarok korrigálhatók.

A szakértői vélemény alapján lehetővé tesszük a hosszabb felkészülési időt, az írásbeliség helyett a szóbeli számonkérés előtérbe helyezését. Empátiával, segítő magatartással, de megfelelő szintű teljesítményelvárással igyekszünk segítségükre lenni a hátrányok leküzdésében. A tanulásban lemaradó tanulók szülői kérésre fél év és év vége előtt rendszeres felzárkóztató korrepetáláson vehetnek részt, melyet szaktanárok tartanak.

Találhatók olyan tanulók is, akiknek korlátozottak az alkalmazkodási és teljesítési lehetőségeik. E kortársaikkal együtt tanuló fiúk és lányok is rendelkeznek — a sok gyengeség mellett — pozitívumokkal, erősségekkel. A náluk ma meglévő gyengeség nem szükségszerűen akadály a felnőtt életükre nézve, sőt ez sarkallhatja különleges teljesítményre e diákokat. Hogy ez sikerül-e nekik, az döntően attól függ, hogy elfogadjuk-e őket olyanoknak, amilyenek. Az elfogadáson

túl tanári és kortársi toleranciára, mentális és tanulási segítségre szorulnak, amit az osztályfőnökök koordinálásával meg is adunk nekik.

A beilleszkedési problémák közül elsősorban a konfliktusok megjelenése jellemző, mely lehet nyílt illetve rejtett konfliktus. Ezek felismerése és megoldása jelentős osztályfőnöki, pedagógusi munka, mert jelenléte mérgezi a légkört és hátráltatja a tanulók beilleszkedését.

A konfliktusok megoldásának típusai közül a kooperatív, együttműködésen alapulót tartjuk kívánatosnak, melynek ismérvei:

- nyílt kommunikáció
- legalább az egyik fél érdekelt a megoldásban
- együttműködésre való készség
- nyitottság, empátia, tolerancia,
- rutinszerű eljárások kezelése
- erőszakmentesség

Nem ritka az iskolai életben az agresszió megjelenése. Az agresszív viselkedés mindig valaki/valami, vagy valakik ellen irányul, olyan szándékos cselekvés, amely valakinek esetleg valaminek kárt, sérelmet, fájdalmat okoz. Az agresszió létrejötte ellen tudatosan fel kell lépni. Az agresszív kitörés erejét minden igyekezetünkkel csökkenteni kell. Az agresszió-gátló tényezők (mindenféle érzelem, erkölcsi norma, kulturáltság) együttesen vagy külön-külön is segítenek csökkenteni az agresszió megjelenését, erejét.

Tanulóinkat meg kell tanítanunk a vágyak, indulatok kiélésének társadalmilag elfogadható módjaira, vagyis a szocializált megoldásra. A szocializált agresszivitás beleolvad a legkülönbözőbb tevékenységekbe, úgy, mint a munkába, sportba, vagyis hasznos építő tevékenység energiaforrásává válhat. Ezt kívánjuk elősegíteni a KIP programmal.

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgálja még a

- a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős kapcsolatfelvétele a szülői házzal (a titoktartási kötelezettség szem előtt tartásával)
- a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat bevonása a probléma megoldásába,
- a Nevelési Tanácsadó szolgáltatásának igénybevétele,
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatának elmélyítése
- a szülők és az iskola szorosabb együttműködése
- felzárkóztató foglakozások, korrepetálások lehetőségének biztosítása

1.5.4. Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

A tehetséges fiatalok felismerése és képességeinek kibontakoztatása minden iskola elemi kötelessége. A tehetségfejlesztéshez tudatosan megtervezett hatás együttesére van szükségünk, így céltudatosságra, flexibilitásra, lelki kultúrára, érzelmi kultúrára, kapcsolatteremtési és kommunikációs készségre, humanitásra.

Feladatunk:

- a szaktanárok javaslatai alapján kiválogatott és speciális fejlesztésre javasolt tanulók részére szakkörök szervezése
- a személyi és tárgyi feltételek biztosítása
- jelzés a Pedagógiai Szakszolgálat felé
- önálló ismeretszerzési technikáik kialakításának segítése
- versenyzési lehetőségek, ill. nyilvános megmérettetés biztosítása a kiemelkedő tehetségű tanítványainknak

Tanulóink az alábbi versenyeken vehetnek részt:

- házi versenyek
- területi versenyeken
- megyei versenyeken
- országos versenyeken
- országosan meghirdetett levelezős versenyek, tudáspróbák

Szakköreink, egyéb lehetőségek

- táblajáték szakkör
- zenei foglalkozás különböző hangszereken
- grafika
- sport foglalkozás
- úszás, lovaglás

1.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos színterek

A közösségfejlesztés pedagógiai feladatai

Cél: A mikrokörnyezetből (csoport, osztály, iskola) indulva és arra építve az egészen nagy közösségi (haza, európai polgár, emberiség) hova- és összetartozás érzésének és szükségletének kialakítása.

Feladatunk: Tanári, osztályfőnöki vezetéssel mintanyújtás, viselkedésalakítási és módosítási technikák alkalmazása, csoportos vita, szerepjáték, irodalmi és digitális szemléltetés, stb. használata osztályfőnöki órákon, diákmozgalomban, stb.

A pedagógiai gyakorlatban a gyermekek, fiatalok szabadidejének irányítása az egyik legnehezebben megoldható feladat. Iskolánk fontos feladatnak tekinti, hogy ezt a munkát szervezze, irányítsa.

A szabadidő irányításának elve, hogy:

- a szabadidőt a tanítás-tanulási tevékenységgel szoros összefüggésben helyes tervezni és a szabadidő funkcióját fontos tisztázni
- a személyiségfejlődést segíti,
- pihenést, regenerálódást szolgálja,
- szórakozás, játék,
- művelődés,
- élmények, érzelmi élet fejlesztése,
- társas kapcsolatok alakítását szolgálja.

A tanulási — művelődési tevékenységgel összefüggő szabadidő irányai:

- aktív tanulás
- szakkör
- tehetséggondozás
- versenyek
- pályázatok
- múzeum
- kiállítás
- színház
- mozi
- sport, testedzés
- természetjárás,
- osztálykirándulás

- diákönkormányzat működéséhez kapcsolódó tevékenységek

1.7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei, kapcsolattartási formái

A belső kapcsolattartás általános formái és rendje

Az intézmény közösségének tevékenységét az intézményvezető fogja össze. A kapcsolattartás rendszeres formái a különböző értekezletek, rendszeres iskolagyűlések, nyílt napok, tanácskozások, fogadóórák, családlátogatás és a KRÉTA rendszer felülete.

Az intézmény közösségeinek kapcsolattartásában a rendszeres és konkrét időpontokat az iskola, éves munkaterve tartalmazza, melyeket a faliújságon ki kell függeszteni (kapcsolattartás helyszíneit valamennyi esetben az intézmény biztosítja).

Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

Minden gyerek az iskolaközösség teljes jogú tagja. Mint iskolapolgár, egyaránt élhet az iskolai demokrácia közvetlen és közvetett eszközeivel.

A közvetlen demokrácia alapját a szólás joga képezi. A gyerekek az iskolai élet minden kérdésében javaslatot tehetnek, megfogalmazhatják kérdéseiket és elmondhatják kritikai megjegyzéseiket. Vélekedésüket az iskola tiszteletben tartja, toleránsan fogadja, és azokra választ is ad.

Az igazgatót és a nevelőket munkaidőben - a tanórákon kívüli időszakban is- bármikor megkereshetik mondanivalójukkal.

A közösségi nevelés (osztályfőnöki órán) tett felvetéseiket az osztályfőnök továbbítja a megfelelő helyre, s a kapott információkat közli a tanulókkal.

A gyermekközösségi fórumokon elhangzott észrevételekre az igazgató minden esetben nyílt fórumon nyújt tájékoztatást, amennyiben a téma személyiségi jogokat nem sért.

A tanuló-önkormányzati tisztségre mindenki választható, az osztályok által megbízott tisztségviselőket közvetlenül választják, a választásban mindenki részt vehet.

A közvetett demokrácia gyakorlásának a fóruma a tanulói önkormányzat.

A diákönkormányzati szerv a diákképviselők és az iskolavezetés közötti kapcsolattartás formája.

A diákönkormányzat működésével és észrevételével hasznos formálója az iskola mindennapi életének. Nagy segítséget ad a tanulók önfegyelmének és viselkedés kultúrájának az alakításához. Az egyes tisztségviselők számára személyes kötődést is jelent az iskolához. Ez komoly motivációs erő, hisz a felső tagozatba járó tanulók nagyobbik fele ellát valamilyen megbízatást. Az önkormányzati munkában szerzett tapasztalatok jól fejlesztik azokat a képességeket, amelyek egy plurális társadalom polgárainál fontosak. Jól segíti a középiskolai beilleszkedést is.

A diákönkormányzat szervezeti rendje az iskola egész tevékenységi rendszerét lefedi. Működése egyaránt kiterjed a rendfegyelem megtartására, az információáramlás szervezésére, a különböző tanulók közötti versenyek bonyolítására.

Felvállalja egyes iskolai rendezvények önálló megszervezését (farsang, télapó, karácsony stb.)

Működése az iskolagyűlés kontrollja alá van rendelve, tisztségviselőit ez a fórum választja.

Az intézmény külső kapcsolatai

Rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az intézmény a következő partnerekkel:

- a fenntartóval
- helyi önkormányzattal és intézményeivel
- a község közművelődési intézményével
- a Nyugdíjasok Klubjával;
- a községben működő egyesületekkel, egyházakkal;
- a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó szakemberekkel, intézményekkel és hatóságokkal;
- a járási hivatalok
- ha az intézmény a tanulókat veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, segítséget kér a Család-és Gyermekjóléti szolgálattól
- a körzeti rendőrséggel
- egyéb biztonsági szervekkel
- művészeti iskolákkal
- gyámhivatallal
- Roma Nemzetiségi Önkormányzat képviselőivel
- egészségügyi intézménnyel
- védőnővel

- kulturális intézményekkel

Külső kapcsolatrendszer formája és módja

A külső kapcsolatok fenntartásának működtetésének célja az iskola szerteágazó tevékenységének minél hatékonyabb segítése.

Kapcsolattartás a fenntartóval

Az iskolaigazgató köteles a kapcsolatot fenntartani a fenntartóval az SZMSZ-ben foglaltak, illetve a tankerületi igazgató utasítása szerint.

A kapcsolat tartalma az iskola életét érintő, a törvények által meghatározott minden területen és formában:

adatszolgáltatás, jelentések, beszámolók, a szükséges dokumentumok (tantárgyfelosztás, órarend, munkaterv stb.) megküldése, információkérés ill. adás, kérések, egyéb ügyekben.

A külső partnerekkel való kapcsolat fenntartása az Nkt. és annak végrehajtási rendelete alapján történik. Ugyanakkor figyelembe kell venni a községünk érdekeit, hagyományait, értékeit, kapcsolattartás rendjét is.

Egyházak:

A helyi egyházak vezetőivel folyamatos és korrekt együttműködés fenntartására törekszünk. Intézményünk szerdánként a hitoktatás rendelkezésére áll. A 2011. évi CXC törvény alapján 1 és 5. osztályban a hit- és erkölcstan oktatása kötelező felmenő rendszerben. Tanterem biztosított hitoktatás céljából minden évfolyamon.

Pedagógusválasztás szabályai: A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoport számára biztosítsa a szakos ellátást. Az iskola méretéből adódóan a pedagógusok szülői-tanulói oldalról történő kiválasztására ezért általában nincs lehetőség.

1.8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Az Nkt., valamint a munkatervben foglaltak szerint a tanév rendje alapján.

Az adott évfolyamot meg kell ismételnie annak, aki három vagy több tárgyból elégtelent kapott, vagy a javítóvizsgán is elégtelen minősítést szerez.

Nem haladhat tovább az a diák sem, aki az osztályozó vizsgán is elégtelen minősítést szerez. Nem haladhat tovább az a diák sem, aki az osztályozó vizsgán indokolatlanul nem jelent meg.

Osztályozó vizsgára kötelezettek: az egyéni munkarendben tanulók, a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól felmentést kapott, és akinek a tanévi mulasztása meghaladja a 250 órát.

A helyi vizsgák:

- osztályozó

- javító vizsga

Az osztályozó-, javító- és egyéb vizsgák lebonyolítása

Ha a tanuló első alkalommal nem tesz eleget a tanulmányi kötelezettségeinek, munkája előkészítő jellegűnek minősül és az első évfolyamon folytathatja tanulmányait.

Osztályozóvizsga

A félévi és tanévvégi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- felmentést kapott a tanórai foglalkozások látogatása alól vagy egyéni munkarendben tanuló
- tanulmányi idejének megrövidítését engedélyezték
- magas mulasztása miatt nem osztályozható és a tantestület a vizsgát engedélyezte
- egy vagy több tantárgy követelményeinek rövidebb idő alatti teljesítését engedélyezték
- ha átvételénél az iskola igazgatója ezt indokoltan előírja.

Ha a tanuló valamennyi jegyét osztályozóvizsgán szerezte, a magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.

Az a tanuló, aki az osztályozó vizsgán igazolatlanul nem jelenik meg, vagy elégtelen osztályzatot szerez, tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

A tanuló a vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Az osztályozóvizsgák időpontja:

- június 2. hete,
- augusztus utolsó hete.

Ettől eltérő időpont lehet, ha az osztályozó vizsga oka a tantárgyak követelményeinek rövidebb idő alatt való teljesítése.

Javítóvizsga

- ha a tanuló a tanév végén elégtelen osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet. Ha az elégtelen osztályzatok száma meghaladja a kettőt, javítóvizsgát csak a tantestület engedélyével tehet. Javítóvizsgát az iskola pedagógusaiból alakított vizsgabizottság előtt tesz a tanuló.
- A javítóvizsga nem ismételhető.
- A tantárgy jellegétől függően írásbeli, szóbeli, gyakorlati vagy ezek variációjából áll.
- Az igazolatlan távolmaradás, illetve eredménytelen vizsga esetén a tanuló csak az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait.

A javítóvizsga ideje: augusztus utolsó hete.

- Az eredményes felkészülés érdekében a tanuló rendelkezésére lehet bocsátani az adott tantárgy törzsanyag jegyzékét június hónapban.
- A tanuló – kiskorú tanuló szülője aláírásával – a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző harmincadik napjáig kérheti, ha év végi osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról.
- Ha javítóvizsgát kívánja független bizottság előtt letenni – azt a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kell kérni.

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Digitális kultúra			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelvek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan		SZÓBELI	
Történelem	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Természetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	
Hon- és népismeret		SZÓBELI	
Vizuális kultúra			GYAKORLATI

Digitális kultúra		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika, életvitel és gyakorlat		SZÓBELI	
Testnevelés és sport			GYAKORLATI

Az egyéni munkarendű tanuló a készségtárgyak (ének-zene; vizuális kultúra; technika és tervezés, testnevelés) értékelése alól felmentést kap, így azokból nem kell osztályozó vizsgát tennie.

Évismétlés

- Ha a tanuló nem teljesíti legalább elégséges minősítéssel az évfolyamra előírt követelményeket.
- Ha az osztályozó-, vagy javítóvizsgán elégtelen osztályzatot kapott.
- Ha a szülő írásban kérte az évfolyam megismétlését. (A szülő egy alkalommal kérheti.)

Felmentések tanórák látogatása, osztályzása alól, más vizsgák beszámítása

A tanórák látogatása és az osztályzás alól való felmentés a nemzeti köznevelési törvény és a mindenkor kiadott végrehajtási rendelet szerint kerül alkalmazásra, az idegen nyelv és a készségtárgyak vonatkozásában. Egyéb esetben egyéni elbírálás szerint.

1.9. A felvétel és az átvétel szabályai

A tanulói jogviszony keletkezése az Nkt. szerint:

A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik.

A felvételről vagy átvételről az iskola igazgatója dönt.

Az iskola első évfolyamára felvételt nyer minden olyan tanköteles és iskolaérett gyermek, aki:

- az iskola beiskolázási körzetében állandó vagy ideiglenesen bejelentett lakásban él,
- illetve a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek, akinek szülei az intézményünket választották. Túljelentkezés esetén előnyben részesülnek a hátrányos helyzetű tanulók.

Magasabb évfolyamon felvételt nyerhet minden tanuló,

- aki beiskolázási körzetünkbe költözött,

- körzeten kívüli tanuló abban az esetben, ha az osztályok létszáma ezt lehetővé teszi.

Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

A tanulói jogviszony felvétellel és átvétellel, jelentkezés alapján történik. Az első évfolyamba lépés feltétele az iskolaérettség. Az iskolaköteles tanulók beiratkozása a tankerület által meghatározott időpontban történik.

A tanuló első osztályba történő felvételéről az óvoda, a pedagógiai szakszolgálat véleménye alapján az intézmény igazgatója dönt a körzethatárokat figyelembe véve.

Az első évfolyamra történő beíratáskor:

- a gyermek személyazonosítására alkalmas,
- a gyermek nevére kiállított személyi azonosító és a lakcímet igazoló hatósági igazolványt
- és az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást kell bemutatni.

Az 2 - 8. osztályba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanulót igazoló személyi okmányt;
- az állandó lakcím igazolását;
- külföldi állampolgár esetében az állandó, vagy ideiglenes tartózkodási engedélyt;
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

Az intézmény beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésére a tankerületi igazgató dönt. Az átvételnél figyelembe vesszük a tanulmányi, szorgalmi és magatartási érdemjegyeket.

Az igazgató döntése előtt kikéri a

- munkaközösség vezetőjének;
- az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

Ugyancsak ezt kell tenni akkor, ha a beiskolázási körzeten kívül lakó tanuló előzőleg már az intézmény tanulója volt, de tanulmányi eredménye, magatartása vagy szorgalma a fentebb leírtak szerint alakul.

1.10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli rajzversenyekbe
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják, így a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

- Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés.

- Kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés.
- Fizika: égési sérülések, forrázás.
- Testnevelés: magasból esés.
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó előadás szervezése a tanulók számára a védőnő vezetésével

2. Az iskola helyi tanterve
2.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

Az iskolában általános tantervű osztályok vannak. A 2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendeletben a miniszter által kiadott kerettantervet választotta. A kerettanterv alapján készített helyi tanterv a 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben, az első és ötödik évfolyamon lépett életbe. A 2023/2024. tanévben fejeződik be a bevezetés a 4. 8. évfolyamon. A mindennapos testnevelés bevezetése korábban történt az előírásoknak megfelelően. A + jellel jelzett óraszámokat a 10% időkeret terhére terveztük alsó és felső tagozatban.

A kerettanterv által meghatározott kötelező tantárgyak és azok minimális heti óraszámai az egyes évfolyamokon az alábbiak:

A 2026/27-es tanévtől felmenő rendszerben a következőképpen alakulnak az egyes osztályok tantárgyai és az óraszámok:

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	Tantárgyak **műveltségi terület** szerinti felosztásban	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai							
2	osztályok	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
3	**Magyar nyelv és irodalom**								
4	magyar nyelv és irodalom	**7**	**7**	**5+1**	**5+1**	**4+1**	**4**	**3+1**	**3+1**
5	**Matematika**								
6	matematika	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**	**3**	**3+1**
	korrepetálás	**+1**	**+1**						
7	**Történelem és állampolgári ismeretek**								
8	történelem					**2**	**2**	**2**	**2**
9	állampolgári ismeretek								**1**
10	hon- és népismeret*						**+1**		
11	**Etika / hit- és erkölcstan**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**

12	**Természettudomány és földrajz**								
13	környezetismeret			**1**	**1+1**				

14	természettudomány**					**2**	**2**	**4**	
15	kémia								**2**
16	fizika								**2**
17	biológia								**1**
18	földrajz							**2**	**1**
19	**Idegen nyelv**								
20	első élő idegen nyelv	+1	+1	+1	**2**	**3**	**3**	**3**	**3**
21	második idegen nyelv								
22	**Művészetek*****								
23	ének-zene	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**1**	**1**	**1**
24	vizuális kultúra	**2**	**2**	**2**	**1**	**1**	**1+1**	**1**	**1**
25	dráma és színház*							**+1**	
26	mozgóképkultúra és médiaismeret*								
27	**Technológia**								
28	technika és tervezés	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	
29	digitális kultúra			**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
30	**Testnevelés és egészségfejlesztés**								
31	testnevelés	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**
32	közösségi nevelés (osztályfőnöki)					**1**	**1**	**1**	**1**
33	kötött célú órakeret***	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
34	**Kötelező alapóraszám**	**22**	**22**	**22**	**23**	**27**	**26**	**28**	**28**
35	Szabadon tervezhető órakeret****	**2**	**2**	**2**	**2**	**1**	**2**	**2**	**2**
36	**Maximális órakeret**	**24**	**24**	**24**	**25**	**28**	**28**	**30**	**30**

A szabadon tervezhető órákat + jellel jelöltem.

A természettudomány tantárgy bevezetésére a 2026/27-es tanévben a 7. osztályban kerül sor felmenő rendszerben.

A szabadon tervezhető órák közül 5. osztályban 1 óra vizuális kultúra tantárgyat magyar nyelv és irodalom órára fordítunk a 2026/27-es tanévben, mely a 2027/28-as tanévben a 6. osztályban folytatódik.

A 2020-as NAT bevezetésének lépései

év	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
2020/21	**X**				**X**			
2021/22	**X**	**X**			**X**	**X**		
2022/23	**X**	**X**	**X**		**X**	**X**	**X**	
2023/24	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**

2.2. A helyi tanterv tantárgyai, tartalmai

A kerettanterv tartalmaz tantárgyi tanterveket, ezek azonban két évre szólnak, az egyes témákhoz kötelező tartalmakat, fejlesztési célokat és minimális óraszámot határoznak meg. (Az óratervben szereplő óraszámoknak csak a 90%-ára adnak meg tervet.)

A rendelet előírja, hogy ezeket a tematikus egységeket tanévre lebontva kell beépíteni a helyi tantervbe, továbbá a szabadon felhasználható 10% időkeret tartalmát is meg kell tervezni.

Iskolánk helyi tanterve a Kormány 5/2020. (I.31.) kormányrendeletével módosított 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet a NAT kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló rendeletnek megfelelő.

2.3. A választható tantárgyak, foglalkozások

A szabadon tervezhető órákat a magyar nyelv és irodalom, matematika, hon-és népismeret, környezetismeret, vizuális kultúra, dráma és az idegen nyelv óraszámainak emelésére fordítottuk.

Választható tantárgy és foglalkozás nincs.

A tantestület létszámának emelése esetén informatika szakkört, drámaszakkört, sportkört, énekkart, felzárkóztató foglalkozásokat, tehetséggondozást tervezünk.

Nem kötelező tanórai foglalkozások tananyaga: A nem kötelező tanórai foglalkozások tananyagát és követelményeit a helyi tanterv tartalmazza, melyek az adott tanévre vonatkozóan kerülnek aktualizálásra a tanmenetekkel összhangban.

2.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A csoportbontások esetében irányadó létszám a 14 fő. Ettől a létszámtól szakmai indokkal, a fenntartó egyedi engedélyével lehet eltérni.

Csoportbontást alsó tagozatban alkalmazunk magyar, matematika tantárgyakból. Ennek eloszlása: 1.-2. osztályban 7 óra magyarból 4 óra összevont, 3 óra önálló, 3.-4. osztályban 6 óra magyarból 4 óra összevont, 2 óra önálló, valamint 5 óra matematikából

4 óra összevont és 1 óra önálló. A csoportbontás a tantárgyfelosztásban megjelenített módon, fenntartói jóváhagyással történik.

2.5. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, a munkaközösségen belül egyeztetve választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

A következő tanévben szükséges taneszközökről a februári SZMK értekezleten történik a tájékoztatás. A bizonyítvány kiosztásakor írásban tájékoztatjuk a szülőket a szükséges taneszközökről és a felszerelésről.

Az iskolai tankönyvellátás rendje

Az iskolai tankönyvellátás megszervezéséért az iskola igazgatója felelős.

A tankönyvrendelésben és a tankönyvterjesztésben részt vevő személlyel az iskola igazgatója megállapodást köt, melyet a tankerület jóváhagyásával tesz. A megállapodás tartalmát a tankerület állapítja meg.

Az iskolai tankönyvellátás rendjéről a hatályos jogszabályok alapján a nevelőtestület dönt.

Az iskola biztosítja, hogy a napközis és tanulószobai foglalkozásokon megfelelő számú tankönyv álljon rendelkezésre a tanítási órákra való felkészüléshez.

Az iskolai tankönyvrendelést az iskola igazgatója által megbízott iskolai dolgozó készíti el. A tankönyvjegyzékből az iskola helyi tanterve alapján a szaktanárok választják ki a megrendelésre kerülő tankönyveket.

A nevelőtestület dönt arról, hogy a tartós tankönyvek vásárlására rendelkezésre álló összeget az iskola mely tankönyvek vásárlására fordítja.

Az iskolától kölcsönzött tartós tankönyv elvesztése, megrongálásával okozott kárt a tanulónak (szülőknek) kell az iskola részére megtéríteni. A kártérítés pontos mértékét a körülmények figyelembe vételével az iskola igazgatója és a tankerület határozza meg.

Tartalmi megfelelés:

- a tankönyv témafeldolgozása, feladatrendszere lefedi-e az adott tantárgy tantervi anyagát
- tartalom mennyire korrekt szaktárgyi szempontból
- mennyire igényes szemléleti anyagot tár a tanulók elé
- figyelembe veszi-e a korosztály értelmi fejlődésének megismerő tevékenységének életkori jellemzőit, fejlődési, fejlesztési szükségleteit
- milyen tanítási stratégiát képvisel (közöl, vagy teret ad a felfedezésnek)
- felfedezhető-e valamilyen pedagógiai logika a tk. felépítésében
- milyen orientációjú a tartalom: ismeretcentrikus vagy fejlesztésközpontú

Formai megfelelés:

- milyen a tk. nyelvi megformáltsága
- áttekinthetők- e a tankönyvoldalak
- könnyen eligazodik-e a könyv szerkesztésében, jelrendszerében az adott korosztály
- betűforma, méret és távolság, illetve az egy oldalra kerü1ő szöveg vagy feladatmennyiség megfelel-e a tanulók érzékelő, észlelési képességének
- ábrakészlet
- a tk. mérete, súlya, kötése, strapabírása életkorbarát-e

Egyéb szempontok:

- a tk. önmagában kiszolgálja-e az adott tantárgy helyi tantervébe foglaltak tanítását vagy szükséges kiegészítő taneszköz
- a kiszemelt tk. egy évfolyamra szó1, vagy több évfolyamra kidolgozott taneszközrendszer eleme
- miféle tankönyvet használtak a tanulók az előző évben, s várhatóan miből fogják tanítani őket majd a felsőbb évfolyamokon az átvevő tanítók, tanárok
- feltétlenül szükséges-e a kiszemelt taneszköz a tanulók számára
- a tankönyvrendelésnél a mindenkori törvényi szabályozás a mérvadó

Tanulmányi segédletek és taneszközök

- alapelv, hogy módszert válasszunk gyereknek és magunknak, ahhoz eszközöket
- ahol több műveltségterület, ismeretkör kapcsolódik egy tantárgyban, ott az eszközök egymásra épüljenek
- az egymásra épülés szempontjait az évfolyamok között is figyelembe kell venni
- ne terhelje feleslegesen a szülőt az eszközvásárlás, lehetőség szerint a tankönyvek többször használatosak legyenek

  Az alkalmazandó tankönyveket és taneszközöket a pedagógusok határozzák meg a fentiek figyelembe vételével.

A tankönyvcsomag összeállítása

A tankönyvellátás biztosítására adott összegek nem tanulóra, nem osztályra és nem évfolyamra szólnak. A tankönyvcsomag együttes értéke nem lehet nagyobb annál az összegnél, amit az iskola a rendelkezésre álló tárgyévi tankönyv-támogatási keretből a könyvtári tankönyvkészlet felhasználásával - ellenszolgáltatás nélkül tud az ingyenességre jogosult tanulók rendelkezésére bocsátani.

Az egyes osztályokba beiratkozott tanulók szüleit tájékoztatni kell az adott osztályban használni szándékozott tankönyvek össztömegéről. Az 1-4. évfolyamokra beiratkozott tanulók heti órarendjét úgy kell kialakítani, hogy az egyes tanítási napokon használt tankönyvek tömege a három kilogrammot ne haladhassa meg. A táska súlyának könnyítése érdekében élünk a tankönyvi segédletek tárolásának lehetőségével az iskolában.

2.6. Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket pedagógiai szempontból kezeljük
- fokozatosan átvezetjük a tanulót az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait
- törekszünk a mozgásigény kielégítésére, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésére, a koncentráció képességének alapozására

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok
- fokozatosan előtérbe helyezzük a Nat elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamatokat
- fontosnak tartjuk az önismeret alakítását, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztését, az együttműködés értékének tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontnak tekintjük: az életkori jellemzők figyelembevételét, az ismeretek tapasztalati megalapozását és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatását

Kiemelt feladatként kezeljük a kreativitás fejlesztését, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvést, a tanulók egészséges terhelését, érési folyamatuk követését, személyre szóló, fejlesztő értékelésüket. A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a KIP eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani
- fontosnak tartjuk a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozását, helyes magatartásformák megismertetését és gyakoroltatását
- fejlesztjük a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot, az alapvető képességek, készségek elsajátítását, a mentális képességeket, az önálló tanulás és az önművelés alapozását
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- a felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése

- célunk az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása
- nagy hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaorientációra
- az országos mérési eredmények, tapasztalatok célszerűsítése

2.7.1. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése

Az iskolában a mindennapi testedzést a kötelező tanórai foglalkozások, az iskolai sportköri foglalkozások keretében lehet megszervezni, hogy a tanulók részére biztosítva legyen naponta legalább 45 perc időtartamban a testmozgás, sportolás lehetősége. Ezt a 2011. évi CXC. törvény 27. § (11) szabályozza. A törvény értelmében felmenő rendszerben vezettük be.

A mindennapos testedzés formái lehet a tanórán kívül:

Úszásoktatás a Tankerület szervezésében (4. és 6. osztály)

Alkalmankénti
- túrákon,
- különböző szervezetek által szervezett tömegeket mozgató sport rendezvényeken való részvétel,
- szünetekben sporteszközök használata

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

- tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket
- tudatosítani a tanulókban a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit

- a testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulókban a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.
- a mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

A tanulók fizikai állapotának mérése

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését tanévenként január-április hónapra írják elő. A mérésre egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható eszközöket, illetve az OH által küldött eszközöket használjuk. (Lásd: NETFIT)

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

2.7. 2. Komplex természettudomány

Az előírt ismereteket, fejlesztési követelményeket olyan struktúrába szervezi, amely a természettudományos tantárgyak önállóságának megőrzése mellett a tanulási tartalmak, pedagógiai elvek és módszerek magas fokú összehangoltságát valósítja meg. A fizika, kémia, és biológia tantervek mind önmagukban, mind egymással való kapcsolódásukban rendszert képeznek, egységes integrált szemléletet tükröznek, közvetítenek a tanulók felé. Növekvő siker a tanulásban Legfontosabb cél a természettudományok tanulásának hatékonyabbá tétele a tanulók sikerességének növelése. A tanterv a tanulás céljában, tartalmában és módszereiben is újat kíván nyújtani. A tanulási célok változása azt jelenti, hogy a tanterv jobban igazodik a tanulók és a tanulócsoportok sokféleségéhez, lehetővé téve a differenciált fejlesztést, a tanulók eltérő fejlődési üteméhez való alkalmazkodást. A probléma alapú tantervi témakörök többoldalúan vizsgálható, életközeli problémákra, élethelyzetekre alapozódnak. Igazodnak az életkori sajátosságokhoz, belső differenciálásra és a tanulási tevékenységek sokféleségére adnak lehetőséget. A tanulók tevékenységét, együttműködését igénylő tanulási módszerek révén hatékonyan valósulhat meg a tanulói kompetenciák fejlesztése. Meghatározó a

mindennapi élettel való kapcsolat, a gyerekek számára ismerős helyszínek és helyzetek képezik a kiinduló pontokat, mint pl. önmaguk testi és szellemi működése, a természeti és épített környezet, a járművek az elektronikus eszközök, az öltözködés, az étkezés vagy éppen a szórakozás. Kiemelten jelennek meg olyan komplex problémák, mint a fenntartható fejlődés, a globális problémák, a technológia fejlődés kérdései, az egészségmegőrzés. A tanulási tevékenységek lehetőségei az érzelmi nevelésre is figyel, ezzel fokozza a tanulók motiváltságát és segíti a tudásépítést, a tanultak rögzítését.

2.8. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

2.8.1. Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei, korlátai

- folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden tanuló számára a legoptimálisabb – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása

- a figyelem, akarat fejlesztése, irányítása

- a tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és az egyéni képességek kibontakoztatása

- az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés

- a tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka speciális foglalkozások keretében történő megszilárdítása, kiegészítése, bővítése

- a hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás

- a tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése

- segédkönyvek, kézikönyvek, lexikonok használatának megismertetése, segítségnyújtó szerepének, hasznosságának felismertetése

- önképzésre nevelés

- önálló gyűjtőmunka végzése

- csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül

- önellenőrzésre, önértékelésre nevelés

- a tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.

Hétvégére és az iskolai szünetekre csak annyi házi feladat adható fel, mint általában egyik tanóráról a másikra.

2.8.2. Az írásbeli beszámoltatás formái

A tanulókkal az év eleji ismétlések után az elméleti tantárgyakból szintfelmérő dolgozatot íratunk. Az 5. évfolyamon a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében az év eleji szintfelmérő dolgozat anyagát magyar nyelvből és matematikából a negyedik és ötödik évfolyamon tanító szaktanárok együttesen tekintik át. A szintfelmérő dolgozat eredményét felső tagozaton érdemjegy formájában fejezzük ki, és figyelembe vesszük a félévi, év végi osztályzat kialakításánál. A szintfelmérőre alapozzuk a tanuló fejlesztését.

A *témazáró dolgozat* megíratására egy teljes tanórát biztosítunk. A tanulók egyenletesebb terhelése érdekében a felső tagozaton a témazáró dolgozatok időpontját előre közöljük a tanulóval.

A *kisdolgozatok, szódolgozatok* nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10–15 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók.

Az írásbeli beszámoltatás érdemjegyeit a pedagógus a következő órára, illetve 3 munkanapon belül köteles a Krétában rögzíteni. Figyelembe kell venni, hogy a KRÉTA minden hónap 5-én zár.

2.8.3. Oktatási eredményvizsgálatok

- „bemenetkor” az első osztályosok ismeretanyagának, képességeinek felmérése, a feladatok meghatározása, szükség esetén fejlesztőpedagógus segítségével
- „átmenetkor” a 4. és 5. osztályban tanítók megosztják a tapasztalataikat, javaslatokat fogalmaznak meg a tanulók eredményesebb továbbhaladása érdekében
- országos mérések a tanév rendje szerint

A bemeneti méréssel az a célunk, hogy az iskolába érkező és tanulmányait megkezdő 1. évfolyamosok iskolakészültségi fokát megállapítsuk. Ez egyrészt jelzi az iskola teendőit az iskolaéretté tétel további teendőiről, másrészt jelzésül szolgál az érkezők képességeiről és a várható teljesítményfokukról.

- A folyamatellenőrzés a minőségellenőrzés legfőbb eszköze, és az iskolai munka belső szabályozásának döntő eleme. Eredményeként megállapítható a napi iskolai oktatómunka szintje, s megítélhető az aktuális tudásszint. Módot ad az egyszeri tanulói megmérettetésre, hogy hol tart az adott tudás elsajátításában, s milyen teendők állnak még a nevelő előtt a kívánatos - vagy legalább a továbbhaladáshoz elégséges - tanulói teljesítmény eléréséig.

- A kimeneti mérés lehetőséget teremt az iskola és az egyes tanulók teljesítményeinek az összevetésére előző eredményeikhez, sztenderdekhez és az iskolába járók egymáshoz viszonyított teljesítményeihez.

- A bemeneti és folyamatellenőrzések elsősorban az iskolavezetésnek és az adott szaktanárnak szólnak, az eredménymérést szolgáló eredmények és minősítő ellenőrzések a tanulókat és szüleiket tájékoztatják tudásszintjük valós állapotáról.

Formái: dolgozatírás, vizsgáztatás szóban, írásban, teszt, beszámoló, feladatlap

Osztályozás:

- Az iskolai értékelésben második évfolyamtól a Köznevelési Törvényben foglalt érdemjegyeket alkalmazzuk. Félévkor szövegesen értékeljük a tanu1ók előmenetelét, év végén a bizonyítványban és a törzskönyvben betűvel /jeles, jó, közepes, stb./ írjuk ki.
- Az 1. osztályban a tanulók félévkor és év végén szöveges értékelését, év végén a bizonyítványban és a törzskönyvben jól megfelelt és megfelelt minősítést kapnak. Akik a tantervi követelményeket nem tudták teljesíteni, iskolalátogatási bizonyítványt kapnak, munkájukat előkészítő jellegűnek tekintjük.
- Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a szaktanár, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület a tanuló javára dönt.
- A tanév végén az egész éves teljesítményt értékeljük, figyelembe véve a fejlődési tendenciát. Amennyiben a tanuló bármilyen oknál fogva 250 tanítási órát hiányzik az iskolából osztályozóvizsgára utasítható.
- Osztá1yozóvizsgát köteles tenni az a tanuló, aki a rendszeres iskolalátogatás alól felmentett, valamint más iskolából érkezett tanuló abból a tantárgyból, amelyet eddig nem tanult.

- A köznevelési törvényben foglaltak szerint az intézmény igazgatója felmentést adhat – határozattal - egyes tantárgyakból. A tanuló kérheti független bizottság előtti vizsgáztatását.
- Az értékelések évközi regisztrálására és közlésére az elektronikus naplót használjuk.

  Nevelőtestületünk az értékelés rendszerességét fontos alapelvnek tartja, ezért valamennyi tanulónak, valamennyi tantárgyból az SZMSZ-ben rögzített mennyiségű jegyet adjuk.

2.8.4. A tanulók teljesítményének értékelése

AZ ISKOLA ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

Az ellenőrzés, értékelés a pedagógiai folyamatok egyik a1apszakasza. Tarta1mát, eljárásait, módszereit a nevelés célja határozza meg. A visszacsatolás funkcióját látja el. Feladata, hogy informálja a pedagógiai folyamatok résztvevőit /a tanulókat, a pedagógusokat, a köznevelési rendszer irányítóit/ arról, hogy a folyamat adott tevékenységei mennyire érték el céljukat. A létrejöttet hozzámérjük a tervezetthez, az így nyert információk befolyásolják a további tevékenységet, célirányos tervezést.

A tanulói teljesítmények értékelése

A tanulói teljesítmények értékelésénél szükség van arra, hogy időről időre megvizsgáljuk, növendékeink valóban képesek-e azokat a feladatokat megoldani, amelyek megoldására képesnek tartjuk őket. Megfelelő mértékben fejlődnek-e képességeik, készségeik. Minden ellenőrzés, értékelés érdeke, hogy segítse a tevékenység pontos, terv szerinti elvégzését. A tanulók számára is nélkülözhetetlenek a nyers információk, visszajelzést nyújtanak tevékenységük eredményéről és kudarcairól, következő tevékenységeit befolyásolhatják, módosíthatják, s fontos motivációs forrásokká válnak.

A követelmény olyan alap, amihez lehet és kell viszonyítani. Ezeket a dokumentumokat a tanterveknek tartalmazniuk kell. A viszonyítási alap a nevelés és oktatás terveiben rögzített cél és feladatrendszer.

A tanulók számára is ismertnek kell lennie a követelményeknek. Az ellenőrzés-értékelés eljárásaiban lehetővé kell tennünk, hogy egyre önállóbban részt vehessenek benne maguk, a diákok is.

A tanulók számonkérésének módjai:

Írásbeli munkák (dolgozatok):

- Az érintett szaktanár a tanterv ill. saját tanmenete szerint írat
  Témazáró
  Részösszefoglaló
  Egy-két órai munkát ellenőrző (röpdolgozat)
  Házi dolgozatot
- A témazáró írásbeli munkák várható idejéről a tanulók időben, legalább egy héttel korábban kapjanak tájékoztatást, saját idejük jobb beosztása érdekében is.
- A témazáró dolgozat írásakor igazoltan távol lévő tanulóknak lehetőséget kell biztosítani, hogy dolgozatukat pótlólag megírják.
- A tanulók ismerjék meg a megíratás előtt az értékelés szempontjait.
- Az értékelés esetenként pontozással, egyértelmű átváltó-kulccsal, máskor globálisan történik.
- Minden írásbeli munka értékelését be kell írni a KRÉTA naplóba. Az osztályzatok nem egyenrangúak.
- A dolgozatok időpontjait koordinálni szükséges a kollégák között.
- Egy tanítási napon legfeljebb kettő, egy tanítási héten belül legfeljebb négy témazáró dolgozat íratható.
- A tanulókat tájékoztatni kell, hogy mi a szerepe, milyen a súlya a házi (beszámoltatási céllal készülő) dolgozatoknak, röpdolgozatoknak, témazáró stb. dolgozatoknak.
- Az iskola igazgatója és a munkaközösség-vezető alkalmanként ellenőrzik, elemzik ezen írásbeli munkákat.
- Az írásbeli dolgozatokat legalább az adott év végéig, a témazáró dolgozatokat egy évig köteles a pedagógus megőrizni. A szülők kérésére lehetővé kell tenni e dolgozatok megismerését fogadó órákon, ill. szülői értekezleteken.

A tanulóknak minden szóbeliséget is igénylő tantárgynál lehetőséget kell biztosítani, hogy felkészülésükről, ill. felkészültségükről szóban is számot adhassanak.

Az értékelés alapelvei

- személyre szóló legyen
- fejlesztő, ösztönző jellegű legyen

- ne legyen megtorló, fegyelmező jellegű
- folyamatosságot biztosítson
- az iskolai (munkaközösségi) követelményrendszerre épüljön
- szóbeli és írásbeli értékelés egészséges arányát biztosítsa
- legyen tárgyszerű (mik az erős pontok, melyek a gyengeségek, lehetséges javítási mód)
- félelemmentes légkörben történjék

Ahhoz, hogy az alapelvek megvalósulhassanak, a tanév elején az egyes tantárgyak követelményeit világosan meg kell fogalmaznunk. Az egyes tantárgyak egységes iskolai követelményrendszerét minden tanár köteles betartani.

Az értékelés formái

Személyre szóló, szóbeli értékelés történik

- tanítási órákon, ahol a tanár folyamatosan megerősít, korrigál, segít, tanácsot ad
- a tanár megadja a tanórákon kívüli lehetőségeket is
- a szaktanárok által évközi érdemjegyek és az osztályzatok megállapításakor
- az osztályfőnök az osztályban tanító tanárok véleményét is közvetíti a magatartás és a szorgalom jegyek kapcsán
- az osztályfőnök által az elektronikus napló havi felülvizsgálatakor
- az iskola által szervezett programok értékelésekor (kirándulás, színházlátogatás, iskolai műsorok, vetélkedők, versenyek, stb.)
- a tantestület előtt (szélsőséges esetekben, nem csak büntetés!)
- az igazgató vagy az igazgatóhelyettes által (kiemelkedő események, fegyelmi vétség)

Szöveges értékelés írásban

- a szaktanár vagy az osztályfőnök által szükség szerint (kiemelkedő teljesítmény, problémás tanuló)
- dicséretek illetve elmarasztalások beírása
- szaktanárok dolgozatokra írott véleménye
- külső felkérésre készített minősítések, vélemények (gyermekvédelem, gyámhatóság, rendőrség, bíróság, pályázatok, ösztöndíjak stb)

Az értékelés funkciói:

- diagnosztikus, prognosztikai, korrekciós funkció, amely fontos információkat ad a pedagógusoknak a helyzetfelméréshez, a csoport és az egyén tanulási folyamatának tervezéséhez
- formatív, fejlesztő, szabályozó funkció, amely a tanulás folyamatához, annak a korrekciójához ad segítséget pedagógusnak, szülőnek, diáknak
- szummatív funkció, megerősítés, visszacsatolás, szelekció, amely egy-egy tanítási-tanulási periódus végén regisztrálja az eredményeket, a pedagógusnak, szülőnek, tanulónak ad információkat.

A szöveges értékelés mindhárom funkciót képes árnyaltan és differenciáltan ellátni.

A szöveges értékelés hatással van az egész oktatási és nevelési folyamatra, mert ugyan lezárását jelenti egy-egy időszaknak, de hogy az értékelés tartalmilag milyen lesz, milyennek kell lennie, azt tudatos tervezés és folyamat előzi meg.

E folyamat több elemet foglal magába:

a tananyaggal kapcsolatban

- mit tanítanak és miért
- mi a célunk vele
- milyen módszereket és tanulásszervezési technikákat alkalmazunk
- mi a követelmény
- mi az a minimum, amit mindenkinek tudnia kell
- mit tekintünk optimumnak
- milyen készségeket és képességeket szeretnénk fejleszteni és ebben mi az elvárt szint

a diákokkal kapcsolatban

- önmagához képest hogyan fejlődik a szaktárgyban
- milyen lehetőségei vannak a továbblépésre
- osztályfőnökként hogyan látjuk a helyzetét, viselkedését, közösségi együttműködésének, személyiségének alakulását.

A szöveges értékelésnek mérésen kell alapulnia.

A mérésnek normatív elemeket kell tartalmazni:

<u>Ezek:</u>

- személyes (a tanuló önmagához mért fejlődése)

- csoportos (az osztály egészével való összehasonlítás)
- kritérium (a tantervi követelménnyel való összevetés)

Tantárgyi értékelés: A jogszabályban rögzített 5 fokozatú skálát használjuk. Az osztályzás célja nevelő jellegű, elsősorban a további jó, ill. jobb munkára, tanulásra ösztönzést szolgálja és csak másodsorban minősítő funkciójú. Általános elvárás iskolánkban, hogy félévenként minimum a heti óraszámmal egyező számú osztályzatból állapítsuk meg a félévi ill. év végi osztályzatot.

A minősítés rendje és formái

Az Nkt. alapján az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól, vagy megfelelően teljesített illetve felzárkóztatásra szorul. A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanuló teljesítményét, előmenetelét a pedagógus osztályzattal minősíti.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamra lépéséről. Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosíthatja.

Az érdemjegy illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

Az érdemjegyek a tanuló tudásának minősítésénél kitűnő (5d), jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

Első osztályban félévkor és évvégén a szülők részletes írásbeli értékelést kapnak a gyermekük teljesítményéről. Ezeknek az értékeléseknek az értelmezését és a további teendők egyeztetését szülő és tanító között minden alkalommal fogadóóra segíti.

2.8.5.Az értékelés kategóriái első osztálytól a 2. évfolyam félévéig

Kiválóan teljesített / Kiválóan megfelelt

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes

gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja a megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

Jól teljesített / Jól megfelelt

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti. Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelően teljesített / Megfelelt

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti. Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

2.8.6. A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai

Jeles (91-100%)

A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel.
Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.
Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz.
Fogalmai pontosak, tiszták, összefüggésüket, rendszerüket átalakítja.
A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Jó (76-90%)

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.
Fogalmai tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan.
Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat.
Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes (51-75%)

Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.
Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt.
Fogalmai nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges (32-50%)

A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges.
Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.
A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen (0-31%)

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

Mentesítések, felmentések:

- Testnevelés (szakorvosi vélemény alapján az iskolaorvos adhat teljes, vagy részleges felmentést; könnyített, vagy gyógytestnevelésre besorolást)
- Diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, stb. (szakértői vélemény alapján) esetén felmentés kérhető
- Speciális nevelési igényű (fogyatékosok) tanulók is kérhetnek speciális felmentéseket.

2.9. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A tanulók jutalmazásának elvei:

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, aki kitartó szorgalmat vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, illetve hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez vagy növeléséhez, az iskola dicséretben részesíti, illetve jutalmazza.

A dicséret formái:

- szaktanári írásbeli dicséret
- osztályfőnöki írásbeli dicséret
- igazgatói elismerés szóbeli (osztály előtt ismertetni kell)
- igazgatói dicséret írásban
- nevelőtestületi dicséret írásban

A 4. 5. fokozatot a tanulóifjúság előtt iskolagyűlésen, tanévzárón ismertetni kell. A dicséretet nemcsak egyénnek, hanem csoportnak és nagyobb közösségnek is adható.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett a tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványban kell bevezetni. Ezek a tanulók a tanév végén könyvvel és oklevéllel jutalmazhatók.

A jutalmak odaítéléséről – a pedagógusok és az osztályközösség javaslatának meghallgatása után – az osztályfőnök dönt.

Az tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi és kulturális versenyek győztese, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese, az év tanulója, az év sportolója díjat is megkaphatja a tantestület döntése alapján.

(jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át) A jutalmazásokat az intézmény faliújságján kell hirdetni.

A versenyeredmények iskolánk jó hírnevét öregbítik, ezért a következő dicséretek adhatók:

Háziversenyek I – III. helyezettjei – osztályfőnöki dicséret

Területi versenyek I – III. helyezettjei – igazgatói dicséret

Megyei illetve országos versenyek I - X. helyezettjei – igazgatói dicséret

Bizonyos esetekben a helyezések alapján egyedi elbírálás lehetséges.

Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók:

- oklevelet
- könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

A felsorolt dicséretek, jutalmak adására az iskola bármely pedagógusa javaslatot tehet. A jutalmak odaítéléséről az erre jogosult nevelő dönt. A dicséretet írásba kell foglalni, azt a szülő tudomására kell hozni, illetve az elektronikus napló megjegyzés rovatba kell jegyezni.

A tanulók magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei, magatartása és szorgalma értékelésének, minősítésének formája

A magatartás érdemjegy minősítése

	PÉLDÁS	JÓ	VÁLTOZÓ	ROSSZ
1.) Az iskola és közösségei céljaival való azonosulás és értékeinek a figyelembevétele, valamint a munkában való részvétele	Élenjáró, kezdeményező	Aktívan, szívesen részt vesz	Közömbös, megbízatásaiban következetlen	Érdektelen, megbízhatatlan, szembefordul a közakarattal
2.) Hatása a közösségre	Pozitív	Befolyást nem, vagy kevésbé gyakorol	Tudatosan nem árt	Szembefordul a közösséggel
3.) A Házirend betartása	Betartja és a betartásra ösztönöz	Betartja, azt tudatosan nem sérti meg	Többé - kevésbé betartja, hajlamos a fegyelmezetlenségre	Sokat vét ellene, gyakran megsérti
4.) Aktivitása, példamutatása	Jó, másokat is buzdít	Megfelelő, számottevő	Gyenge	Negatív, rendbontó
5.) Felelősségérzete	Fejlett, tettekben megnyilvánuló	Nem kezdeményez, de elfogadja a kezdeményezést	Sodródik a többséggel, vagy a közösség mellett	Fejletlen, tetteiért nem vállalja a felelősséget
6.)Fegyelmezettsége	Nagyfokú, önfegyelemre épül	Megfelelő	Gyenge, ingadozó	Súlyosan kifogásolható
7.) Törődés társaival	Gondos, odafigyel másokra	Általában észreveszi társai gondjait	Esetleges, spontaneitás jellemzi	Közömbös, gátló vagy ártó szándékú
8.) Segítőkészsége	Fejlett, keresi a segítő és jobbító változtatások lehetőségét	Együtt érez a problémákkal küzdőkkel, de nem foglalkozik velük	Szimpátiája ingadozó, időnként kárörvendő	Kívülálló, elzárkózó, nem jellemzi segítőkészség
9.) Viselkedése, hangneme	Kifogástalan, udvarias	Néha kívánnivalót hagy maga után	Nyegle, gyakran kiszámíthatatlan	Durva, goromba
10.) Viszonya nevelőihez,	Tisztelettudó	Szót fogad a figyelmeztetést megfogadja	Csak nyomatékos utasításra hajtja végre tanári és	Szófogadatlan, nyíltan szembeszegül

felnőttekhez, szüleihez			szülői utasítást, esetenként tiszteletlen	

A szorgalom érdemjegy minősítése

	PÉLDÁS	JÓ	VÁLTOZÓ	HANYAG
1.) Tanulmányi munkájának szintje képességeihez viszonyítva	Igényes	Folyamatos	ingadozó	Képességeitől teljesítménye messze elmarad
2.) Munkavégzésének jellemzői	Kitartó, pontos, megbízható	Rendszeres, figyel az órán, folyamatosan készül az órákra	Rendszertelen, pontatlan	Megbízhatatlan, nem végzi el feladatait
3.) Általános tantárgyi munkavégzése (viszonya az egyes szaktárgyakhoz)	Minden iskolai feladatát elvégzi	Ösztönzésre dolgozik	A segítséget elfogadja, a tanórai munkába bekapcsolódik	Feladatait a tárgyak többségében nem végzi el, egyes tantárgyakkal szembeszegül
4.) Önálló munkavégzés, önállóság szintje	Önálló, önelemző	Törekszik az önálló munkavégzésre	Önállótlan, tanári utasításokra szorul	Elutasító a tanulással szemben, nem hajlandó munkavégzésre
5.) Többféle feladatot vállal-e?	Igen	Keveset	Ritkán	Nem vállal
6.) Érdeklődés	Tananyagon felül is produkál, többletismeretre törekszik	A kőtelező tananyagot pontosan teljesíti, érdeklődése azon belül marad	Ingadozó, esetleges, ritkán figyel valamire	Közömbös, érdektelenség jellemzi
7.) Tanórán kívüli információk felhasználása	Sokszor, rendszeres	Előfordul	Ritkán	Egyáltalán nem

8.) Kötelességtudat	Magas fokú, rendszeresen készül az órákra	Ösztönzésre vár, általában felkészül	Alulmotivált, változékony	Nem törődik kötelességeivel

Megjegyzés: A szorgalom minősítésekor figyelembe kell venni:

- a gyerek élethelyzetét, életkörülményeit,

- a képességek szintjét.

Magatartás értékelése: A jogszabályban rögzített 4 fokozatú skálát használjuk.

Szempontjaink és követelményeink:

- magaviselet tanórán és azon kívül (iskolai rendezvényeken),
- munkához, felnőttekhez, diáktársakhoz való viszony,
- a közösségért végzett munka,
- személyiségjegyek,
- beilleszkedés a közösségbe,
- aktív szerepvállalás,
- segítőkészség,
- a házirend és az iskolai követelmények ismerete, betartása
- kulturált hangnem minden körülmények között.

Példás magatartású az a tanuló, aki az elbírálás minden szempontjának következetesen megfelel. Semmiféle figyelmeztetése nincs.

Jó magatartású az a tanuló, aki kisebb hiányosságok, kifogások mellett felel meg. Nem részesült írásbeli osztályfőnöki figyelmeztetésénél súlyosabb fegyelmező intézkedésben.

Változó magatartású az a tanuló, aki nem képes a követelményeknek folyamatosan megfelelni. Nem részesült igazgatói intésben.

Rossz magatartású az a tanuló, aki a követelményeknek sorozatosan nem felel meg vagy magatartásával kapcsolatban olyan súlyos kifogás merült fel, hogy igazgatói intésben vagy fegyelmi büntetésben részesült.

Szorgalom értékelése: A jogszabályban rögzített 4 fokozatú skálát használjuk.

Szempontjaink:

- a tudás megszerzésének igénye
- képesség szerinti teljesítmény,
- kötelességtudat, többletfeladatok,
- tanulásban mutatott önállóság
- jó idő- ás munkaszervezés
- fegyelmezett, aktív tanórai tevékenység

Példás a tanuló szorgalma, ha a fenti követelményeknek képességei szerint maradéktalanul megfelel.

Jó, ha a követelményeket általában teljesíti, de képességei alapján néhány területen még fejlődnie kell.

Változó, ha nem képes a követelményeknek folyamatosan megfelelni.

Hanyag, ha nem is próbál megfelelni a követelményeknek.

2.10. A tanulók továbbhaladása

Az első évfolyamon az értékelés szöveges. Nem haladhat tovább az a diák, kinek tanévi munkáját előkészítő jellegűnek minősítik.

A 2. évfolyamtól felsőbb évfolyamba léphet az a tanuló, aki az előírt tanulmányi követelményeket legalább elégséges minősítéssel teljesítette.

A tanuló az egyes évfolyamok elvégzéséről bizonyítványt kap.

Az adott évfolyamot meg kell ismételnie annak, aki három vagy több tárgyból elégtelent kapott, vagy a javítóvizsgán is elégtelen minősítést szerzett. Nem haladhat tovább az a diák sem, aki az osztályozó vizsgán indokolatlanul nem jelent meg.

Osztályozó vizsgára kötelezettek: az egyéni munkarendben tanulók, a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól felmentést kapottak, és akiknek a tanévi mulasztása meghaladja a 250 órát.

2.10.1. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott,
- ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja,
- egyéni munkarendben tanult

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata.

Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki az adott tanévben a javítóvizsgán nem felelt meg.

Az első évfolyamot megismételheti a tanuló szülői kérésre, ilyenkor bizonyítványt a tanuló a megismételt évről kap.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, vagy a szülő írásban ezt kéri.

Évfolyamtól függetlenül idegen nyelvből a tanuló az idegen nyelv tanulásának első évében nem utasítható évfolyamismétlésre azért, mert a tanulmányi követelményeket nem teljesítette.

Az egy vagy két tantárgyból elégtelent teljesítők javítóvizsgát tehetnek.
A három tárgyból elégtelenek ás a jogszabályban rögzítettnél többet mulasztók esetében a nevelőtestület megbízásából és nevében a tanulót tanító tanárok közössége engedélyezheti a javító ill. osztályozó vizsgát. A tantestület minden egyes esetet egyénenként bírál el, a mulasztások mennyiségét és indokait illetve a tanulók képességeit figyelembe véve. Az utóbbi esetben csak a betegség, a baleset stb. utáni hosszú orvosi kezelés, esetleges tartós külföldi tartózkodás, stb. miatt mulasztók esetében élünk e lehetőséggel. A diákjaink ügyében az említett pedagógusok egyszerű szótöbbséggel döntenek, tartózkodás nem lehetséges.

Vizsgák

- a különbözeti vizsgáknál a helyi tanterv követelményei a mérvadók

- osztályozóvizsgát a jogszabályban előírtaknak megfelelően lehet tenni
- javítóvizsgát a köznevelési törvény szabályozza

2.11. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Településünkön a következő nemzetiség él: roma

Az iskola a településen nemzetiségi feladatot nem lát el.

A nemzetiségekről szóló oktatás színterei

- A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot az iskola az irodalom, hon-és népismeret, történelem, etika tantárgyak helyi tantervébe építette be.
- Szabadidős tevékenységek: a községi rendezvényekhez társítva.

2.12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A szociális hátrányok enyhítését szolgáló program

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulókra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztését
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást
- a differenciált oktatást
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását

- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítását
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon
- a tanulói aktivitás növelését a tanítási órákon
- a tanulási attitűd pozitív átformálását
- a továbbtanulás támogatását
- személyiségfejlesztést és közösségépítést
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését
- partnerközpontú nevelést.

Minden tanulónk számára ingyenesen igénybe vehető „szolgáltatásaink" az iskola helységei a nyitvatartási időben

- számítógép használata
- pedagógiai tanácsadás
- iskola-egészségügyi szolgáltatások

Továbbá a jogszabályokban részünkre előírt térítésmentes feladatok.

Egyéb támogatási formák:

- figyelem felhívása a Család és Gyermekjóléti Szolgálat segítségnyújtására
- tájékoztatás az aktuális pályázatokról
- segítségnyújtás a pályaválasztásban
- egyéni tehetséggondozás
- differenciált képességfejlesztő feladatok
- KIP alkalmazása

Panaszkezelési szabályzat

1. **Panaszkezelési rend az iskolában:**

   - Az iskola tanulóit, szüleiket/gondviselőiket, más ügyfeleket valamint az iskola dolgozóit panasztételi jog illeti meg.
   - Panaszt tenni olyan ügyekben lehet, melyekkel kapcsolatban az iskola köteles illetve jogosult intézkedésre.
   - A panasz jogosságát, a körülményeket az intézmény vezetője, az osztályfőnökök vagy a szaktanárok kötelesek megvizsgálni jogosultsági szinttől függően.

- Jogossága esetén kötelesek az ok elhárításával kapcsolatban intézkedni, vagy az intézmény vezetőjénél, irányító testületénél intézkedést kezdeményezni.
- A „Panaszkezelési szabályzat” -ról az iskolába lépéskor a házirenddel együtt mindent tanulót, szüleiket, nevelőszülőket és minden új dolgozót tájékoztatni kell.

2. A panaszok benyújtásának módja:

- Személyesen: A szaktanárok, osztályfőnökök és az intézményvezető fogadóóráin.
- Írásban: A 3554 Bükkaranyos, Rákóczi Ferenc út 23. számra eljuttatva
- Elektronikusan: A bukkaranyosiskola@gmail.com címre.
- Telefonon: 0630-459-8542 számon.

A benyújtott panaszokat az intézménynek kötelessége rögzíteni és az alább rögzített határidőkkel reagálni rá.

3. A panaszkezelés lépcsőfokai:

- Konkrét esetben a panaszt a szaktanár kezeli, vagy az osztályfőnökhöz fordul.
- Az osztályfőnök kezeli a panaszt vagy az intézményvezetőhöz fordul
- Az intézményvezető kezeli a panaszt vagy a fenntartóhoz fordul.

4. Panaszkezelési eljárásrend tanuló esetén:

- A panaszos problémájával az osztályfőnökhöz, tantárgyi problémával pedig a szaktanárhoz fordul.
- Az osztályfőnök/szaktanár aznap vagy másnap megvizsgálja a panasz jogosságát, amennyiben az nem jogos, akkor tisztázza az ügyet a panaszossal.
- Jogos panasz esetén az osztályfőnök egyeztet az érintettekkel. Szaktanár esetén bevonja a panaszkezelésbe az osztályfőnököt. Ha ez az egyeztetés eredményes, akkor a probléma megnyugtatóan lezárul.
- Abban az esetben, ha a szaktanár és az osztályfőnök nem tudja megoldani a problémát, közvetíti a panaszt azonnal az intézményvezető felé.
- Az intézményvezető munkanapon belül egyeztet a panaszossal.
- Az egyeztetést, megállapodást a panaszos és az érintettek szóban vagy írásban rögzítik és elfogadják az abban foglaltakat, így az egyeztetés eredményes.
- Amennyiben a probléma megoldásához türelmi idő szükséges, 1 hónap időtartam után az érintettek közösen értékelik a beválást.
- Ha a probléma ezek után is fennáll, a panaszos képviselője jelenti a panaszt a fenntartó felé.
- Az iskola intézményvezetője a fenntartó bevonásával 15 munkanapon belül megvizsgálja a panaszt, közös javaslatot tesznek a probléma kezelésére.
- A fenntartó egyeztet a panaszos képviselőjével, amit írásban is rögzítenek.

- A folyamat felelőse az intézményvezető, aki a tanév végén ellenőrzi a panaszkezelés folyamatát, összegzi a tapasztalatokat. Ha szükséges, elvégzi a korrekciót az adott lépésnél, és elkészíti a beszámolóját az éves értékeléshez

5. Panaszkezelési eljárásrend alkalmazottak esetén:

- A panaszkezelési eljárás célja, hogy az iskolában történő munkavégzés során esetlegesen felmerülő problémákat, vitákat a legkorábbi időpontban a legmegfelelőbb szinten lehessen feloldani, megoldani.
- Az alkalmazott panaszát szóban vagy írásban eljuttatja ahhoz a személyhez, aki a felelőse annak a területnek, ahol a probléma felmerült.
- A felelős megvizsgálja 3 munkanapon belül a panasz jogosságát. Ha a panasz nem jogos, akkor a felelős tisztázza az ügyet a panaszossal.
- Ha a panasz jogosnak minősül, akkor a felelős 5 munkanapon belül egyeztet a panaszossal.
- Ezt követően a felelős és a panaszos az egyeztetést, megállapodást írásban rögzítik és elfogadja az abban foglaltakat. Ebben az esetben a probléma megnyugtatóan lezárult. Amennyiben a panasz megoldásához türelmi idő szükséges, 1 hónap időtartam után közösen értékeli a panaszos és a felelős a beválást.
- Ha a türelmi idő lejártával a probléma nem oldódott meg se a felelős, se az igazgató közreműködésével, akkor az igazgató a fenntartó felé jelez.
- 15 munkanapon belül az iskola intézményvezetője a fenntartó képviselőjének bevonásával megvizsgálja a panaszt, közös javaslatot tesz a probléma kezelésére — írásban is.
- Ezután, a fenntartó képviselője, az intézményvezető egyeztetnek a panaszossal, a megállapodást írásban rögzítik. Amennyiben türelmi idő szükséges, 1 hónap időtartam után közösen értékelik a beválást. Ha ekkor a probléma megnyugtatóan lezárult, a megoldást írásban rögzítik az érintettek.
- Ha a panaszos eddig nem fordult problémájával a munkaügyi bírósághoz, akkor most már csak oda fordulhat. Az eljárást törvényi szabályozók határozzák meg.
- A folyamat felelőse az intézményvezető, aki a tanév végén ellenőrzi a panaszkezelés folyamatát, összegzi a tapasztalatokat. Ha szükséges, elvégzi a korrekciót az adott lépésnél, és elkészíti a beszámolóját az éves értékeléshez

6. Panaszkezelési rend szülő vagy egyéb ügyfél esetén:

- A panaszos a problémájával a szaktanárhoz fordul, osztályközösséget érintő panaszával pedig közvetlenül az osztályfőnökhöz.
- A szaktanár aznap vagy másnap megvizsgálja a panasz jogosságát, amennyiben az nem jogos, akkor tisztázza az ügyet a panaszossal.

- Jogos panasz esetén a szaktanár egyeztet az érintettekkel. Ha ez eredményes, akkor a probléma megnyugtatóan lezárul.
- Abban az esetben, ha a szaktanár nem tudja megoldani a problémát, közvetíti a panaszt azonnal az osztályfőnök felé.
- Az osztályfőnök egyeztet az érintettekkel. Ha ez eredményes, akkor a probléma megnyugtatóan lezárul.
- Abban az esetben, ha az osztályfőnök nem tudja megoldani a problémát, közvetíti a panaszt azonnal az igazgató felé.
- Az intézményvezető 3 munkanapon belül egyeztet a panaszossal.
- Az egyeztetést, megállapodást a panaszos és az érintettek szóban vagy írásban rögzítik és elfogadják az abban foglaltakat, így az egyeztetés eredményes.
- Amennyiben a probléma megoldásához türelmi idő szükséges, 1 hónap időtartam után az érintettek közösen értékelik a beválást.
- Ha a probléma ezek után is fennáll, a panaszos képviselője jelenti a panaszt a fenntartó felé.
- Az iskola intézményvezetője a fenntartó bevonásával 15 munkanapon belül megvizsgálja a panaszt, közös javaslatot tesznek a probléma kezelésére.
- A fenntartó egyeztet a panaszos képviselőjével, amit írásban is rögzítenek.
- A folyamat felelőse az intézményvezető, aki a tanév végén ellenőrzi a panaszkezelés folyamatát, összegzi a tapasztalatokat. Ha szükséges, elvégzi a korrekciót az adott lépésnél, és elkészíti a beszámolóját az éves értékeléshez

7. **Dokumentációs előírások:**

A panaszokról az intézményvezető „Panaszkezelési nyilvántartás”-t köteles vezetni, melynek a következő adatokat kell tartalmaznia:

- A panasz tételének időpontja
- A panasztevő neve
- A panasz leírása (amennyiben a panasz tétele írásban történt, az írott dokumentum)
- A panaszt az intézmény nevében fogadó személy neve, beosztása
- A panasz kivizsgálásának módja, eredménye
- Az esetleg szükséges intézkedés megnevezése, várható eredménye
- Az intézkedés végrehajtásáért felelős személy neve
- A panasztevő tájékoztatásának időpontja
- Ha a tájékoztatás írásban történt, annak dokumentuma
- Írásban tett panasz esetén a panasztevő nyilatkozata, hogy a tájékoztatásban foglaltakat elfogadja, illetve ennek hiányában jegyzőkönyv indoklással arról, hogy nem fogadja el.
- Ha a panasztevő a tájékoztatásban foglaltakat nem fogadja el, a jegyzőkönyv utóirataként feljegyzés a további teendő(k)ről.

8. **Záró rendelkezés:**

Az intézmény panaszkezelési rendje nyilvános, a tanári szobában és az intézmény honlapján (https://bukkaranyosiskola.hu) elérhető.

Panaszkezelési nyilvántartó lap.

<table>
<tr><th colspan="3">Panaszkezelési nyilvántartó lap</th></tr>
<tr><td colspan="2">Panasztétel időpontja:</td><td>Panasztevő neve:</td></tr>
<tr><td colspan="3">A panasz leírása:</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Panaszt fogadó:</td><td>Neve:</td><td>Kivizsgálás módja:</td></tr>
<tr><td>Beosztása:</td><td>Kivizsgálás eredménye:</td></tr>
<tr><td colspan="3">Szükséges intézkedések:</td></tr>
<tr><td colspan="2">Végrehajtásért felelős neve:</td><td>Panasztevő tájékoztatásának időpontja</td></tr>
</table>

A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata

Iskolánk nevelői közössége a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította. A módosítások bevezetése 2026. év szeptember hónap1. napjától történik. A helyi tanterv bevezetése felmenő rendszerben történik.

A Pedagógiai Program módosításának oka:

- törvényi változások – Nkt. hatályba lépése minden évfolyamon
- aktualizálások
- helyi tanterv átdolgozása

A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala:

- a fenntartónál – Miskolci Tankerületi Központ, Miskolc, Selyemrét 1.
- a helyben szokásos módon: az intézményvezetői irodában lehet elolvasni
- a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén
- az iskola honlapján

Legitimációs záradék

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A Pedagógiai Program módosítását az intézmény diákönkormányzata 2026. év szeptember hó 07. napján tartott ülésén véleményezte, melyet aláírásommal tanúsítok.

Kelt: Bükkaranyos, 2026. év szeptember hónap 07.nap

.....

diákönkormányzat képviselője

A Pedagógiai Programmódosítását a szülői szervezet 2026. év szeptember hó 09. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírásommal tanúsítom, hogy a szülői szervezet véleményezési jogát jelen Pedagógiai Program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Bükkaranyos, 2026. év szeptember hónap 09. nap

.....

szülői szervezet képviselője

A Pedagógiai Program módosítását az intézményi tanács 2026.év augusztus hó 31. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírásommal tanúsítom, hogy az intézményi tanács véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Bükkaranyos, 2026. év augusztus hónap 31. nap

.....

intézményi tanács képviselője

A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

Fenntartói és működtetői nyilatkozat

A Pedagógiai Programmódosítását az intézmény nevelőtestülete 2026. év augusztus hó 31. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Bükkaranyos, 2026. év augusztus hónap 31. nap

.....

hitelesítő nevelőtestületi tag P.H. hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: Bükkaranyos, 2026. év augusztus hónap 31. nap

Ruska Attila Lajosné

ig.

P. H.

A pedagógiai program módosítása a fenntartóra többletkötelezettséget és többletköltséget nem hárít. A pedagógiai programmal egyetért.

Kelt: Miskolc, 20..... év ..... hónap ..... nap

…….

tankerületi igazgató

P. H.